

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 6/2016 (2621) Rok LVII 7.2.2016

Wielki Post

Wezwanie do pokuty i przemiany życia

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

fot. Katarzyna N...

Niemcy walczą o swoje

O polskich dziennikarzach, którzy poskarżyli się Zachodowi na własny kraj, o pragmatyzmie Niemców i strachu na ulicach z Piotrem Cywińskim rozmawia Jacek Dziędzina (Gość Niedzielny).

Jak to wygląda z Pana okna w Berlinie: to Niemcy grają z nami nie fair? Czy to my przesadzamy i – parafrazując znanego komentatora sportowego – może to jednak Polak faulował...

Piotr Cywiński: To prawda, że temu, jak o nas piszą i mówią Niemcy i w ogóle Europa, jesteśmy w dużej mierze sami winni. Dotyczy to zarówno niektórych naszych polityków, jak i dziennikarzy.

Bo poskarżyli się Berlinowi i Brukseli na Warszawę?

Tutejsza prasa pisze wprost, że nawet nasz były premier, dziś szef Rady Europejskiej, Donald Tusk szukał sprzymierzeńców do walki z PiS. I tłumaczył to w ten sposób, że nie chciałby, żeby te ataki odczuli Polacy, tylko Jarosław Kaczyński oraz jego partia. Teraz mamy do czynienia z efektami przenoszenia walki politycznej z Polski poza jej granice. Można rzec: sam tego chciałeś, Grzegorz Dyndało...

Niemieccy dziennikarze i politycy nigdy nie donoszą na swój kraj?

Jest to kwestia kultury politycznej. Wiele lat temu rozmawiałem z Hansem-Dietrichem Genscherem, wówczas ministrem spraw zagranicznych Niemiec. FDP jako partia współzrządzająca miała wtedy poważne problemy. Zadałem mu pytanie dotyczące tych spraw. Genscher odpowiedział uprzejmie, ale stanowczo: przepaszam, ale o sprawach wewnętrznych będziemy rozmawiali w kraju, a nie z komentatorem reprezentującym media zagraniczne. I dodał: pan może komentować te wydarzenia jak chce, ale ja nie będę tego tematu z panem poruszał. Inny przykład: prowadziłem kiedyś w TVP okrągły stół polsko-niemiecki, w którym uczestniczyli reprezentanci niemieckiej socjaldemokracji i chadecy – wszyscy mówili jednym głosem w interesie Niemiec, podczas gdy u siebie nierzadko skaczą sobie do oczu. To samo dotyczy dzienni-

karzy. Nigdy w Niemczech nie spotkałem publicystów, którzy oczerniliby własny kraj w obcych mediach.

Kto z Polski najbardziej inspirował Niemców?

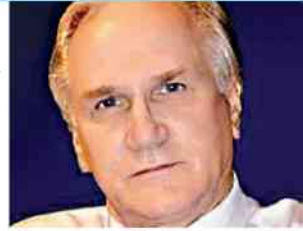
Przez Niemcy przetoczyła się niebywała wręcz kampania „Gazety Wyborczej”. Jej komentatorzy pisali cyklicznie teksty, odsądzające rząd PiS od czci i wiary, dla lewicowego tygodnika „Die Zeit”. Niemieccy politycy nie znają naszego języka, informacje o Polsce czerpią zazwyczaj z rodzimych mediów. A te przedstawiały z gorliwą pomocą usłużnych kolegów z GW wręcz katastrofalny obraz sytuacji w naszym kraju. Niektóre określenia, jak to szefa Parlamentu Europejskiego Martina Schulza o „putinizacji Polski”, są zaczerpnięte właśnie z tych tekstów. Mało tego, Bartosz T. Wieliński, dziennikarz „Gazety”, apelował na łamach „Süddeutsche Zeitung” do rządu RFN, aby „nie milczał”, co – mówiąc wprost – jest wezwaniem do interwencji. W czym imieniu...?

A jednocześnie większość komentarzy sugeruje, że Niemcy nie mogą pogodzić się z faktem, że utracili dość uległego partnera na wschodzie.

To oczywiście, że rząd w Berlinie jest zainteresowany tym, żeby Warszawa była uległa i nie protestowała przeciwko jego polityce. Z drugiej strony, z uwagi na nasze sąsiedztwo i ścisłe powiązania gospodarcze Niemcy nie są zainteresowane pogorszeniem relacji z naszym krajem. Prowadzą politykę pragmatyczną i dostosowują się do sytuacji. Kiedyś Maria i Lech Kaczyńscy przyjmowali na Helu Angelę Merkel z małżonkiem, co dowodzi szukania porozumienia przez kanclerz Niemiec i polskiego prezydenta, choć politycznie nie byli sobie bliscy. To jasne, że PiS został zdemonizowany w niemieckich mediach, ale sam trochę zaniedbał pewne działania. Partnerów dla realizacji celów własnej polityki trzeba szukać wszędzie. Nie tylko w Europie Środkowej. Dziwię się, że nikt nie pomyślał na przykład o nawiązaniu kontaktów ze współzrządzającą w Niemczech Unią Chrześcijańsko-Społeczną (CSU), która jest partią bardzo podobną do PiS.

Tyle, że ani przyjacielskie pogawędki na Helu, ani nawiązanie relacji z CSU nie zmienią wizji obecnych władz Polski dotyczącej suwerennej polityki krajowej i zagranicznej. A ta wizja narusza jednak

Piotr Andrzej Cywiński (1951) – polski dziennikarz akredytowany w Niemczech, publicysta, komentator polityczny, felietonista i pisarz

status quo, do jakiego przyzwyczaił się Berlin przez 8 ostatnich lat. Czy zatem właśnie ze względu na swój pragmatyzm Niemcy nie będą starali się różnymi mechanizmami doprowadzić do przywrócenia bardziej spolegliwego rządu w Warszawie? Choćby przez presję unijnego „nadzoru”.

To jasne, że Niemcy chcieliby, aby pozostało tak, jak było w czasach rządu PO-PSL. Gdy Radosław Sikorski jako minister spraw zagranicznych Polski domagał się w Berlinie niemieckiego przywództwa, to nic lepszego nie mogli sobie wymarzyć. Również my, Polacy, doprowadziliśmy do sytuacji, w której niemieckie koncerny mogły i nadal wyprowadzają od nas pieniądze, pomnażając swe krociowe zyski. Jeżeli w polskim Lidlu pracownica dostaje minimalną stawkę, która jest jedną piątą tego, co zarabia jej koleżanka w niemieckim Lidlu, to mówi to samo za siebie. Rzecz jasna, te koncerny mają swoje wpływy, lobby, które wcześniej tak samo pomagało m.in. w przeferowaniu projektu gazociągu północnego. Jak mawiał kiedyś kanclerz Bismarck: „Naszym zadaniem nie jest pełnienie urzędu sędziowskiego, lecz robienie polityki dla Niemiec”. Jest to maksyma, która obowiązuje w Niemczech do dziś – można wspomnieć nieskrywaną fascynację byłego kanclerza Gerharda Schrödera tą historyczną postacią czy podziw Merkel dla urodzonej w Szczecinie carycy Katarzyny Wielkiej, de domo Zofii Fryderyki Augusty von Anhalt-Zerbst. My natomiast, za poprzedniej ekipy rządowej, sami siebie zepchnęliśmy na drugi plan. Na jednym ze spotkań z dyplomatami Sikorski mówił otwarcie, że Polska... nie prowadzi polityki zagranicznej.

To jak Niemcy mogą odpuścić utratę takiej strefy wpływów?

Trudno rozpatrywać ten problem tylko w tych kategoriach. Pamiętajmy, że gdy Rosja wprowadziła pierwsze embargo na żywność z Polski, to kanclerz Merkel interweniowała u Rosjan w naszej sprawie. Zatem interesy naszych krajów są ze sobą splecione. Nie bez znaczenia jest tu także nasz duży, bo prawie 40-milionowy rynek konsumencki. Niemcy są zainteresowane współpracą. Rzecz w tym, że my do tej pory nie potrafiliśmy ułożyć jej na prawdziwie partnerskich zasadach. Ale – niezależnie od istniejących dziś turbulencji – nie przewiduję pogorszenia się naszych stosunków bilateralnych.

ciąg dalszy na str. 8

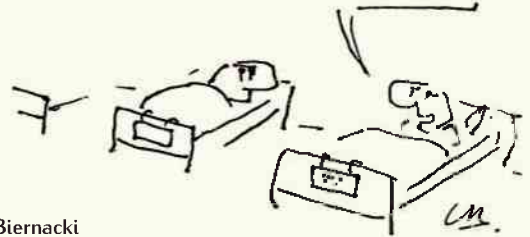
Telegram z chorobą... wstydliwą

Czy ływa ją choroba wstydliwą? Czy można kogoś karać i potępiać za to, że jest chory? Oczywiście, że nie – zakrzyknijemy: „poem, „wszak jego winy nie ma w tym, że poszedł za nią tak jak w cym...”. No i właśnie, jak tylko przytoczyłem sobie ten cytatik z piosenki Miynarskiego (o Wami, cyrku i zdradzie), zaraz budzą się we mnie wątpliwości i demony narwet! Bo jak schorzenie nasze jest cielesne czy niechły i somatycznie - psychiczne w ywoh je to w nas w: posób naturalny i w: prawiedliwiony i tylko w: półczucie; poszuki jemy zaraz adresu znu jomego lekarza czy psychologa i gotowi jesteśmy do daleko idąc, j em: patii z pokrzywdzonym przez los, i szuszniel! Schody zaczynu ją się jednak wtecy, gąy, pa, jent” niecnota... po prostu lubi swi ją przy padłość czy, ływa, że i ulomność duchową, a narwet, mimo iż ri jni je mu ona zdrowie, małżeństwo i r: pta, je, mimo że dobrzy ludzie mówią mu – idź się leczyć! – On im: – „Uroiliście sobie, jestem zdrowy, szczęśliwy i trzeżwy; to świat jest chory i w: y razem z nim!”. Tak, nienawisć, bo wbrew pozorom o niu j jest tu główne morwa, to w: y jatkowa patologia ludzki j duszy, i y powo ludzki j, bo inne istoty i gatunki są od niu j wolne, są wolne od demonów. I czlowiek, ływa, że szczerze wówczas nienawidzi! Z pewnością każdy z nas: poikał kiedyś na swi j drodze takiego zasl: pieńca, któremu śl: pia aż pali ją z nienawisći, może narwet we własni j łazience go widział, w lustrze nad umywalką. To bardzo wstydliwą choroba, mieć w sobie nosiciela nienawisći, i nikt nie chce się przyznać do t: j śmiercionośni j choroby, tym niemni j trzeba ją leczyć, bo jest uleczałna. Zło dobrem zu: yciężi j... PO.

ŚWIATOWY DZIEŃ CHORYCH

- A MOŻE BY TAK ZROBIĆ JAK W BYłym ZWIĄZKU RADZIECKIM? KIEDY MINISTERSTWO ZDROWIA MIAŁO KŁOPOTY FINANSOWE KIEROWNICTWO RESORTU URZĄDZAŁO SPECJALNĄ LOTERIĘ: WYGRANE LOSY OZNACZAŁY, ŻE PACJENT JEST WYLECZONY I WYSYLANO GO NATYCHMIAST DO DOMU...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Stanowcze „tak” wobec życia – str. 5
- | Popielec – str. 8
- | Le grand oral – str. 11
- | Lekarz z przyszłości – str. 12
- | Jubileusz 200-lecia Oblatów – str. 14

Trafna diagnoza, błędne rozwiązania

Wojciech Turek

Na tegorocznym szczycie w Davos wielcy tego świata po raz kolejny zd: finiowali problemy, z jakimi boryka się z globalizowany świat i wskazali, w jaki sposób przesu: yciężać na potykane na drodze przeszkody.

Muszę wyznać, że jeśli chodzi o sformułowaną diagnozę sytuacji, jest ona – ku mojej satysfakcji – zgodna z tym, o czym pisałem w wielu poprzednich felietonach, a co niektórzy uważali za przesadę. Otóż obradujący w Davos uznali, że obecna sytuacja międzynarodowa jest najbardziej napięta od zakończenia „zimnej wojny”, czyli od ponad ćwierćwiecza.

A zatem, jeśli rzeczywiście istnieją poważne zagrożenia dla pokoju i stabilizacji, należy bić na alarm, ponieważ obecnie ryzyko przekształcenia ich w ogólnoswiatowy konflikt jest większe, niż w czasie „zimnej wojny”. Dlaczego tak uważam? Ponieważ obecnie nie działają dwa istniejące przed ćwierćwieczem straszaki: pokolenie pamiętające szaleństwo II wojny światowej znajduje się na emeryturze i nie ma już wpływu na bieg zdarzeń, a ponadto ewentualny międzynarodowy konflikt konwencjonalny wcale nie musi przekształcić się w konflikt nuklearny. Łatwo można sobie wyobrazić np. wojnę między państwami NATO z Izraelem a światem islamskim. Taka wojna nie musi przeobrazić się w konflikt nuklearny.

Nieprzypadkowo wskazałem na ryzyko wojny między Zachodem

a Islamem. Uczestnicy konferencji w Davos wskazali na kryzys spowodowany napływem imigrantów muzułmańskich do Europy jako na jedno z najpoważniejszych wyzwań, obok takich zagrożeń jak kryzys Europy, problem zarządzania światową gospodarką w kontekście spadających cen ropy, spowolnienia w Chinach i spirali zadłużenia, czy też problem milionów młodych ludzi, pozbawionych perspektyw na przyszłość. Rosja nie została wskazana wprost jako problem w kontekście światowym, choć uważny czytelnik mógłby się zastanowić, kogo mieli na myśli autorzy raportu o zagrożeniach, skoro pisząc o Polsce wskazali na ryzyko wystąpienia konfliktu między państwami. Czyli kogo z kim? Przecież Polska póki co nie ma problemu z imigrantami muzułmańskimi, a do świata islamskiego mamy dość daleko. Więc mowa może być jedynie o ryzyku niekontrolowanej destabilizacji na Ukrainie, a skoro mowa o Ukrainie, to nie można pominąć roli Rosji. Kwestia relacji między Rosją a Zachodem, ćwierć wieku po zakończeniu „zimnej wojny” pozostała jakby w ukryciu, choć o potencjalnych zagrożeniach dla pokoju na świecie, uczestnicy w Davos mówili wprost.

ciąg dalszy na str. 6

LITURGIA SŁOWA

V Niedziela zwykła Rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 6, 1-2a.3-8

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

W roku śmierci króla Ozjasza ujrzałem Pana, siedzącego na wysokim i wyniosłym tronie, a tren Jego szaty wypełniał świątynię. Serafiny stały ponad Nim; każdy z nich miał po sześć skrzydeł. I wołał jeden do drugiego: „Święty, Święty, Święty jest Pan Zastępów. Cała ziemia pełna jest Jego chwaty”. Od głosu tego, który wołał, zadrgały futryny drzwi, a świątynia napełniła się dymem. I powiedziałem: „Biada mi! Jestem zgubiony! Wszak jestem mężem o nieczystych wargach i mieszkam pośród ludu o nieczystych wargach, a oczy moje oglądały Króla, Pana Zastępów”. Wówczas przyleciał do mnie jeden z serafinów, trzymając w ręce węgiel, który kleszczami wziął z ołtarza. Dotknął nim ust moich i rzekł: „Oto dotknęło to twoich warg: twoja wina jest zmazana, zgładzony twój grzech”. I usłyszałem głos Pana mówiącego: „Kogo mam postać? Kto by Nam poszedł?”. Odpowiedziałem: „Oto ja, poślij mnie!”.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Wobec aniołów psalm zaśpiewam Panu.

EWANGELIA

Łk 5,1-11

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Zdarzyło się raz, gdy tłum cisnął się do Jezusa, aby słuchać słowa Bożego, a On stał nad jeziorem Genezaret, że zobaczył dwie łodzie, stojące przy brzegu, rybacy zaś wyszli z nich i ptukali sieci. Wszedłszy do jednej łodzi, która należała do Szymona, poprosił go, żeby nieco odbit od brzegu. Potem usiadł i z łodzi nauczał tłumy. Gdy przestał mówić, rzekł do Szymona: „Wyptnij na głębię i zarzuć sieć na połów”. A Szymon odpowiedział: „Mistrzu, przez całą noc pracowaliśmy i niceśmy nie ułowili. Lecz na Twoje słowo zarzucę sieć”. Skoro to uczynili, zagarnęli tak wielkie mnóstwo ryb, że sieci ich zaczynały się rwać. Skinęli, więc na współników w drugiej łodzi, żeby im przyszli z pomocą. Ci podpłynęli i napełnili obie łodzie, tak, że się prawie zanurzały. Widząc to, Szymon Piotr przypadł Jezusowi do kolan i rzekł: „Odejdź ode mnie, Panie, bo jestem człowiek grzeszny”. I jego, bowiem, i wszystkich jego towarzyszy w zdumienie wprowadził połów ryb, jakiego dokonali; jak również Jakuba i Jana, synów Zebedeusza, którzy byli współnikami Szymona. Lecz Jezus rzekł do Szymona: „Nie bój się, odtąd ludzi będziesz łowił”. I przyciągawszy łodzie do brzegu, zostawili wszystko i poszli za Nim. □

Czyż nie do bojowania podobny byt człowieka?

Człowiek swój drogę jest nieświadomy, Bóg sam ją przed nim zamyka. Płacz stał mi się pożywieniem, jęki mi je płyną jak woda, bo spotkało mnie czełgom się lękał, bałem się a jednak to przyszło” /Hi 3, 23-25/.

Są to słowa skargi cierpiącego Hioba. Wynika z nich, że lęk przed cierpieniem rzuca cień na czas życia przeżywanym w pomyślności. Jednak bez względu na to, czy człowiek o tym czasami myśli czy też nie, ono w życiu się pojawia. Bywa, że potrafi przyjść nagle, bez wcześniejszych sygnałów; śmierć lub kalectwo w wyniku wypadku, wykryta choroba przy okazji jakichś badań.

Najczęściej przychodzi wraz z upływem czasu, kiedy przybywa lat, a ubywa zdrowia, którego to przy każdej okazji tak bardzo sobie nawzajem życzymy, zaznaczając czasami, że zdrowie jest najważniejsze. Z perspektywy doczesności rzeczywiście tak jest: zdrowie jest najważniejsze, ale z perspektywy wieczności najważniejszym jest nasze zbawienie. Chrześcijanie dążą do osiągnięcia zbawienia we wspólnocie Kościoła, w którym ważne miejsce zajmują ludzie chorzy i cierpiący. To oni są w Kościele widzialnym znakiem Chrystusa cierpiącego. Dla podkreślenia znaczenia ich obecności w Kościele Jan Paweł II ustanowił wspomnienie Matki Bożej

z Lourdes, obchodzone 11 lutego, Światowym Dniem Chorego.

W tak trudnej sytuacji dla osoby wierzącej choroba i cierpienie mogą stać się okolicznością pozwalającą na nawiązanie ściślejszej więzi z Jezusem Chrystusem dźwigającym krzyż na Golgotę. Mówi o tym Jezus w skierowanym do swoich uczniów zaproszeniu: „Jeśli kto chce iść za mną, niech się zaprze samego siebie, niech, co dnia bierze krzyż swój i niech mnie naśladuje” (Łk. 9,23)

Te słowa Jezusa są kluczowe dla zrozumienia tajemnicy cierpienia i pozwalają choćby w jakimś stopniu na odkrycie jego sensu w życiu człowieka. Jezus wyraźnie wskazuje, że cierpienie uzyskuje swój sens zawsze w zjednoczeniu z Jego krzyżem. Taka ofiara miłości do swojego cierpienia jest bardzo trudnym i wyjątkowym powołaniem możliwym do zrealizowania tylko dzięki zawierzeniu Jezusowi.

Do kobiety umierającej na raka i bardzo cierpiącej wezwano księdza uprzedzając, aby się nie zrażał, jeśli chora nie chciałaby nawiązać z nim kontaktu. Po przyjściu do chorej kapłan zaraz na wstępie zadał jej pytanie, czy ma kogoś, kogo kocha bardziej niż siebie. W odpowiedzi skinieniem głowy dała znak, że ma. Wtedy zadał jej drugie pytanie: czy chciałaby u Boga coś wyjednać dla tej osoby? Także potwierdziła. Wówczas kapłan zaproponował jej, aby za tę osobę ofiarowała swoje cierpienie. Im większe ono będzie tym większy będzie dar. W odpowiedzi na tę propozycję wyraziła zgodę i ze spokojem przyjęła sakrament święty. Kiedy wkrótce zmarła i rodzina załatwiając formalności związane z pogrzebem zapy-

tała księdza, w jaki sposób na nią wptynał, bo chociaż dalej bardzo cierpiąca, ale była spokojna. A na pytanie czy bardzo cierpiąca, odpowiedziała również, że „za mało”.

Na taki ofiarny gest miłości może człowiek się zdobyć, jeśli umacniany jest taską pochodzącą od Jezusa. Chory i cierpiący oprócz profesjonalnej pomocy personelu medycznego oraz pomocy duchowej udzielanej przez kapłana zawsze potrzebuje wsparcie ze strony najbliższych, przyjaciół, znajomych.

Zaprzeczeniem człowieczeństwa jest obojętność na potrzeby chorego, jak to przydarzyło się starszej i samotnej osobie, która zwróciwszy się do krewnych o pomoc w chorobie w odpowiedzi usłyszała: „to sprawa służby zdrowia nie moja” /Niedziela nr. 3, 2016/. Chrześcijanin winien mieć zawsze świadomość, że w hospicjach, szpitalach w domowych łóżach bolesti przebywają nasi bracia i nasze siostry oczekujący na czynny miłosierdzia z naszej strony. Przecież i my możemy znaleźć się w takiej sytuacji, której będziemy potrzebowali pomocy od innych. Nie zawsze będziemy sprawni i zdrowi. W obchodzonym obecnie Roku Miłosierdzia i Światowym Dniu Chorego mocą powinnym przemówić do nas słowa, św. Jana Pawła II, który w czasie konsekracji Sankt. Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach w homilii m.in. powiedział, że Chrześcijanin winien rozwijać w sobie „wyobraźnię miłosierdzia”. Ona nie pozwoli na zamykanie się w swoim egoistycznym świecie, lecz będzie iskrą wyzwalającą w nas dobro, na które tak bardzo czekają chorzy i cierpiący. □

ks. Antoni Kot – kapelan szpitala

11 lutego - Światowy Dzień Chorego

Stanowcze „tak” wobec życia

„Nie potrzebuj ją lekarza zdrowi, lecz ci, którzy się źle mają” (Mk 2, 13-17).

Choroba duszy i ciała może dotknąć człowieka, niezależnie od wieku, wykształcenia, statusu społecznego, zamożności. Może pojawiać się powoli, niezauważalnie lub przyjść nagle, zaskakując wszystkich dookoła. Jakże ważna jest wówczas reakcja najbliższego otoczenia, czy to rodzica wobec dziecka, żony względem męża i odwrotnie, czy dzieci w stosunku do rodziców, sąsiada do sąsiadki itp. Zainteresowanie się osobą chorą, chęć udzielenia pomocy jest wstępną, ale ogromnie ważną czynnością najbliższego otoczenia. To wskazuje na emocjonalne więzi łączące rodziny, a jednocześnie jest cennym wsparciem dla lekarza w uzyskaniu informacji o pacjencie. Chory często ze strachu lub nie zdając sobie sprawy z konsekwencji bagatelizuje różne epizody, które mu się przytrafiły, uznając je za mało ważne. Pierwsze spotkanie z lekarzem jest niezwykle istotne i ważne dla obu stron. Zainteresowanie chorym, czułe spojrzenie, postawa otwartości, profesjonalne podejście do problemu, odpowiednia diagnostyka, winny wzbudzić w chorym wiarę i nadzieje na poprawę swego zdrowia. Lekarz, jako profesjonalista powinien być, przede wszystkim człowiekiem, w którym tkwią pokłady ogromnej siły i miłości do drugiego człowieka, wykazywać wiele cierpliwości i pokory wobec potrzebującego. Chory nie może być kolejnym numerkiem lub ciekawym przypadkiem medycznym.

W chrześcijańskiej koncepcji człowieka mamy do czynienia z osobą mającą ciało i duszę nieśmiertelną. Ten fakt sprawia, iż każdy pacjent traktowany być powinien, jako podmiot, któremu należy się uznanie i szacunek, odpowiadający godności ludzkiej. Na potrzeby cielesne i duchowe każdego należy patrzeć indywidualnie. Ponadto z ogromnym wyczuciem i dyskrecją warto zapytać, czy oprócz postugi czysto medycznej nie chciałby skorzystać z postugi sakramentalnej. Nikt nie zna dnia ani godziny i gdy jest pilna potrzeba pomocy duchowej, w ostatniej walce życia, należy taką zapewnić i być obecnym w czasie przejścia chorego na drugą stronę życia. W tym miejscu należy powie-

dzieć, jakie to ważne by być przy chorym, towarzyszyć mu, wspierać go, słuchać jego zaleceń, co do dalszego życia rodziny, najbliższych, dodawać otuchy w jego cierpieniu.

Absolutną powinnością lekarza jest ratowanie każdego ludzkiego życia od momentu poczęcia do naturalnej śmierci. Z prawdy o świętości życia wynika zasada jego nienaruszalności, wpisana od początku w serce człowieka i jego sumienie. Lekarz po skończeniu studiów medycznych składa przysięgę Hipokratesa, według której jest zobowiązany okazywać najwyższy szacunek życiu ludzkiemu i jego świętości. Nic i nikt nie może dać prawa do zabicia niewinnej istoty ludzkiej, czy to jest embriion czy płód, dziecko czy dorosły, człowiek stary, nieuleczalnie chory czy umierający. Czy to aborcja, czy eutanazja są praktykami niegodnymi działania człowieka wobec drugiego człowieka „upomnę się [...] u każdego o życie brata” (Rdz. 9,5) – cześć i miłość wobec każdego życia”. Ta szczególna odpowiedzialność, poza lekarzami spoczywa także na pozostałym personalu służby zdrowia tj. pielęgniarkach i pielęgniarzach, farmaceutach, kapelanach, zakonnikach i zakonnicach, pracownikach administracyjnych i wolontariuszach.

W dzisiejszym kontekście kulturowym i społecznym, w którym nauka i sztuka medyczna zdają się tracić swój wrodzony wymiar etyczny, mogą doznawać oni często silnej pokusy manipulowania życiem, z czasem wręcz powodowania śmierci. Wobec istnienia takiej pokusy wzrasta niezmiernie ich odpowiedzialność, która znajduje najgłębszą inspirację i najmocniejsze oparcie właśnie we wrodzonym i niezbywalnym wymiarze etycznym zawodu lekarskiego, medycznego. Absolutne poszanowanie życia ludzkiego nakazuje także skorzystać z prawa do sprzeciwu sumienia wobec aborcji i eutanazji. „Uśmiercenie” nigdy nie może zostać uznane za działanie lecznicze, nawet wówczas, gdy jedyną intencją jest spełnienie żądania pacjenta: jest to raczej sprzeniewierzenie się zawodowi lekarskiemu, który można określić, jako żarliwe i stanowcze

„tak” wobec życia. Także w dziedzinie poszukiwań biomedycznych, fascynującej i zapowiadającej nowe wielkie odkrycia służące dobru ludzkości, należy zawsze unikać eksperymentów, badań i zastosowań, które lekceważąc nienaruszalną godność istoty ludzkiej, przestają służyć człowiekowi i choć pozornie mu pomagają, w rzeczywistości wymierzone są przeciw niemu.

Problem cierpienia fizycznego jak i duchowego, będący często następstwem chorób przewlekłych i nieuleczalnych jest problemem, z którym bardzo trudno pogodzić się choremu i rodzinie. W takim klimacie cierpienie, które nieustannie ciąży nad ludzkim życiem zostaje odrzucone, jako bezużyteczne, a nawet jest zwalczane, jako zło, którego należy unikać zawsze i we wszystkich okolicznościach. Gdy nie można go przezwyciężyć i gdy znika nawet nadzieja na „dobrobyt” w przyszłości, człowiek skłonny jest sądzić, że życie straciło wszelki sens i doznaje coraz silniejszej pokusy, aby przypisać sobie prawo do pożalenia mu kresu. Dla człowieka wierzącego życie dla Pana znaczy także uznać, że cierpienie, choć samo w sobie pozostaje złem i próbą, zawsze może stać się źródłem dobra. Staje się nim, jeśli jest przeżywane dla miłości i z miłością i jeśli jest uczestnictwem – na mocy niezastużonego daru Bożego i dobrowolnego wyboru człowieka – w cierpieniach samego ukrzyżowanego Chrystusa. Ta miłość nadaje sens cierpieniu i śmierci. Żaden człowiek nie może, zatem samowolnie decydować o tym, czy ma żyć czy umrzeć, jedynym i absolutnym Panem władnym podjąć taką decyzję, jest Stwórca – Ten, w którym: „żyjemy, poruszamy się i jesteśmy”. (Dz. 17,28). □

Lekarz med. Barbara Koc-Ogonowska

WATYKAN | Watykańska Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych ogłosiła dekret uznający cud, jaki dokonał się za pośrednictwem bł. o. Stanisława Papczyńskiego, założyciela Zgromadzenia Księżąt Marianów. W komunikacie do Księżąt Marianów czytamy więc: „Z radością informujemy, że 21 stycznia 2016 r. Ojciec św. Franciszek przyjął na prywatnej audiencji ks. kard. Angelo Amato, S.D.B., Prefekta Kongregacji ds. Świętych, podczas której autoryzował wspomnianą Kongregację do promulgowania dekretu dotyczącego cudu zaistniałego za przyczyną bł. Ojca Stanisława Papczyńskiego (...). Tym samym został zamknięty kolejny etap procesu kanonizacyjnego Założyciela Księżąt Marianów”. Na najbliższym konsystorzu kardynalskim zostaną podjęte ostateczne decyzje, co do

ewentualnej kanonizacji bł. Ojca Stanisława Papczyńskiego. **PŁOCK** | Papież Franciszek 23 stycznia br. mianował biskupem pomocniczym diecezji płockiej ks. Mirosława Milewskiego, kanclerza kurii i wikariusza generalnego tejdzie diecezji. Ks. Mirosław Milewski pochodzi z parafii św. Franciszka z Asyżu w Ciechanowie. Urodził się 26 lutego 1971 r. Po ukończeniu WSD w Płocku przyjął święcenia kapłańskie z rąk abp Zygmunta Kamińskiego 15 czerwca 1997 r. W 1998 r. został skierowany na studia specjalistyczne na KUL, gdzie w 2004 r. uzyskał doktorat. Po powrocie ze studiów rozpoczął pracę w Kurii Diecezjalnej w Płocku. W 2005 r. został wychowawcą w płockim seminarium duchownym, gdzie pełnił funkcję prefekta. Jest również wykładowcą katolickiej nauki społecznej oraz teologii pastoralnej. □

Trafna diagnoza, błędne rozwiązania ciąg dalszy ze str. 3

Tak czy owak, dobrze jest popatrzeć na Polskę w szerokim kontekście światowym. Pewne wydarzenia, rozpalające nasze emocje, maleją do rozmiarów matych, epizodycznych szczegółów.

O ile zgadzam się z diagnozą sytuacji (a to już bardzo dużo, ponieważ istnieje wspólna płaszczyzna do dyskusji), o tyle rozwiązania zaproponowane przez wiodących uczestników obrad uważam za zdecydowanie nietrafne. Sekretarz stanu John Kerry, mówiąc o problemie Państwa Islamskiego i terroryzmu stwierdził, że nie jest to konflikt między dwiema cywilizacjami, lecz konflikt, „między samą cywilizacją a barbarzyństwem”. Z tego stwierdzenia wynikają bardzo ważne implikacje. Jeśli Zachód oznacza „cywilizację”, to znaczy, że promocja na cały świat ideologii demoliberalnej, genderyzmu, feminizmu itd. jest uzasadniona. Ten pan zupełnie nie pojmuje, że problem terroryzmu i Państwa Islamskiego stanowi reakcją na uniwersalistyczną promocję modelu zachodniego, który jest nie do przyjęcia dla społeczeństw świata islamskiego. Wiem, że to się nie spodoba zwolennikom „multikulti”,

ale jestem bardzo mocno przekonany, że problemem jest nieprzystawalność i niemożność „pomieszczenia” cywilizacji chrześcijańskiej (czy postchrześcijańskiej) z cywilizacją muzułmańską. Innymi słowami: im więcej będzie „multikulti”, tym więcej będzie konfliktów, a w skrajnej postaci konfliktu przekształcą się w wojnę (międzypaństwową i tę najgorszą, wojnę domową). Wbrew wiekowym doświadczeniom i wbrew oczywistym, namacalnym faktom, takim jak masowy napływ imigrantów do Europy czy też zamurowanie granic Izraela: uczestnicy konferencji w Davos powtarzali jak mantrę slogany o abstrakcyjnych „prawach człowieka” i abstrakcyjnej „miłości bliźniego”. Te hasła są podobne do przestania chrześcijańskiego w takim samym stopniu, jak hasła głoszone przez masonerię mają nie tyle wspierać chrześcijaństwo, co doprowadzić do jego upadku.

Taki na przykład David Miliband, podobnie jak wielu innych mówców w Davos - wskazujących, że lekarstwem na problem imigrantów czy inne problemy jak Brexit czy Grexit, jest program: „więcej Europy” - użył efektownego porównania, które warto zacytować w oryginalnej: „The higher you build the wall,

the more you empower the smugglers” (Im wyższe wznosicie mury, tym lepsze warunki stwarzacie dla przemytników). Czysta poezja, ale jakże zbieżna z tym, co mówił Kerry! Musimy oświecać przybyszów, by zrozumieli naszą tolerancję, a jednocześnie musimy oświecać białych, ale „ciemnych” mieszkańców Europy, żeby zrozumieli, że problemy wynikają z istnienia ciasnych nacjonalizmów i egoizmu społeczeństw zachodnich, które nie chcą pomagać i dzielić się wszystkim co posiadają ze swoimi biednymi braćmi z Azji i Afryki! Z tymi głosami współgrała promocja „nowego społeczeństwa” i „nowej wrażliwości”, czego przejawem było dla przykładu, promujące feminizm wystąpienie premiera Kanady, Justina Trudeau (Połowę członków rządu stanowią kobiety).

Do wyjątków (w świetle relacji prasowych) należały wystąpienia takie jak na przykład niemieckiego ministra finansów Wolfganga Schaueble, który zauważał związek między napływem imigrantów, a zapaścią państw, z których imigranci uciekają. To był jeden z nielicznych głosów, z którym się mogę zgodzić: rozwiązanie problemu imigrantów leży w krajach, z których napływają. Tam jest miejsce dla ludności zalewającej Europę

Z KRAJU

- Premier Szydło obroniła racje Polski w PE. Debaty w Strasburgu pokazała jak wielu przyjaciół ma Polska i obnażyła niekonsekwencję komisarzy i eurokratów. Nie przeszkadza to temu, że PE szykuje przeciw Polsce rezolucję.
- Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy postanowiło nie przeprowadzać debaty na temat funkcjonowania instytucji demokratycznych w Polsce. Wniosek w tej sprawie nie uzyskał wymaganych 2/3 głosów. Za przeprowadzeniem debaty głosowało 98 delegatów, 89 było przeciw, Z Polski za wnioskiem głosowali postawie PO Halicki i Pomaska.
- Minister obrony Macierewicz złożył kwiaty pod Bramą Straceń warszawskiej Cytadeli z okazji rocznicy Powstania Styczniowego. Minister przypomniał, że był to „czas męczeństwa, straszliwych represji; czas, kiedy nie tylko tysiące traciły życie, ale i całe wielkie części Rzeczypospolitej były niszczone przez carat. Ale był to też czas bohaterstwa, który przyniósł później niepodległość.”
- W Moskwie odbyły się konsultacje wiceministrów spraw zagranicznych Polski i Rosji. Przetłomu nie było, ale rozmowy będą kontynuowane.
- Ks. bp Mering, ordynariusz włocławski: „Należę do tej grupy obywateli, którzy rozumieją, że rządzący się zmieniają, ale werdykt obywateli zasługuje na to, by go uszanować. Trzeba jednak dokończyć to, co zaczęto się w 1989 r. Najwyższy czas na zmianę! (...) Obecną ekipę rządzącą łatwiej i chętniej polecam Panu Bogu od poprzedniej. Trudno było prosić Boga o błogostawieństwo dla forsowania pigułki wczesnoporonnej i konwencji antyprzemocowej czy popierania aborcji”.
- Czarzasty będzie nowym liderem SLD. W II

turze wewnątrzpartyjnych wyborów pokonał b. wicemarszałka Sejmu Wenderlicha. Czarzasty zastąpi Millera.

- PiS zaproponowało rozwiązanie sporu o Trybunał Konstytucyjny. Skład TK miałby zostać wyłoniony od nowa, a opozycja zyskałaby prawo do obsady większości składu, czyli 8 sędziów na 15. Partie opozycyjne, poza Kukiz'15, ofertę odrzuciły.
- W wielu polskich miastach odbywały się manifestacje tzw. Komitetu Obrony Demokracji. Od kilkunastu do kilkudziesięciu osób zebrało się także w kilku miastach za granicą. W Paryżu przed konsulatami „spotkało się” środowisko emigracji 68 i emigracji solidarnościowej. Doszło do utarćek słownych. Największa manifestacja odbyła się w Warszawie, ale była mniejsza od poprzednich i nie przekroczyła 10 tys. osób.
- W sondażach nadal na czele PiS. Wg TNS na rządzącą partię chciałoby głosować 38 proc. 16% ma PO, 15% Nowoczesna, a 11% Kukiz'15.
- Na czele rankingu zaufania CBOS znaleźli się prezydent Duda, któremu ufa 56% badanych i premier Szydło, którą darzy zaufaniem 49%.
- MSW podało, że nie wyklucza w związku z zaplanowanymi na lipiec szczytem NATO i Światowymi Dniami Młodzieży, wprowadzenia czasowo kontroli na granicach.
- Pierwsza grupa uchodźców, którzy mają trafić do Polski, będzie liczyć 69 osób i ma pochodzić z obozów w Grecji i z Włoch. Obecny rząd zapowiedział respektowanie umów podpisanych jeszcze przez premier Kopacz. Tymczasem ugrupowanie KUKIZ15 zbiera podpisy pod referendum, w którym Polacy mieliby się opowiedzieć, czy w ogóle chcą przyjmowania emigrantów. Jak na razie z kilku-

dziesięciu Syryjczyków sprowadzonych wcześniej do kraju, większość już wyjechała na Zachód.

- PiS zgłosiło kandydaturę Anny Marii Anders, córki Generała, do wyborów uzupełniających do Senatu w okręgu nr 59, obejmującym część województwa podlaskiego. Wybory te odbędą się 6 marca.
- Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Poptawski został zwolniony ze stanowiska. W latach 80. był funkcjonariuszem ZOMO.
- Cofanie genderyzmu. Ministerstwo Środowiska wycofuje spoty, w których segregację śmieci zachwalał znany... gej. Na spoty wydano 4 mln zł.
- Resort sprawiedliwości zapowiada ograniczenie błędów komorników i eliminację z zawodu tych, którzy nadużywają swoich uprawnień. Ostatnio miały miejsce przypadki wielu komorniczych nadużyć.
- Z danych policji wynika, że rok 2015 był w Polsce najbezpieczniejszy od lat. Statystyki wykazały, że nastąpił duży spadek liczby przestępstw kryminalnych: zabójstwa, rozbojów z bronią oraz mniej groźnych, jak drobne kradzieże lub uszkodzenia mienia. Wzrasta natomiast liczba przestępstw gospodarczych.
- Ponad 50% absolwentów medycyny wyjeżdża do pracy za granicę. Lekarze pozostający w kraju są zaś coraz starsi. W 2006 r. lekarze po 65. r. życia stanowili 18%, w 2012 r. – już ponad 20%.
- Pojawiła się dyskusja nad podziałem Mazowsza i wyłączenia z województwa Warszawy. Mazowsze jest jednym z biedniejszych regionów, ale średnią zawyża stolica, co m.in. uniemożliwia skorzystanie przez prowincję z programów pomocowych. □

i tam należy stworzyć ludziom godne warunki do życia, życia zgodnego z ich upodobaniami i przekonaniem.

Niestety, żarty się już skończyły. Albo Europa rozwiąże ten problem w racjonalny i jedyny sensowny sposób: przywracając prawo do samostanowienia ludom zamieszkującym państwa islamskie i wspierając państwa w odbudowie tego, co zniszczyła zachodnia propaganda tudzież naloty zachodnich samolotów, albo Europa trwale pogrzeże się w bagnie wewnętrznych konfliktów. Zniesienie murów, w myśl rad Milibanda, spowoduje, że część Europy przekształci się w kalifaty islamskie. Dalsza walka – jak chce Kerry – „cywilizacji” z „barbarzyństwem” doprowadzi do powstania nie tyle państwa, co Supermocarstwa Islamskiego, którego bojownicy uczynią spustoszenia znacznie przewyższające to, co się już wydarzyło w Nowym Jorku czy Paryżu. W tej walce, w obronie „tęczowej” demokracji, państwa zachodnie mogą się znaleźć pod rządami „demokratycznej” dyktatury, prowadzącej totalną (na wzór świata w powieści George Orwella) kontrolę swoich „wolnych” obywateli. Dla ich bezpieczeństwa, oczywiście. □

Włodzisław Turek

Czarny rok demografii

Bogdan Usowicz

Francuzi tracą mistrzostwo Europy i bynajmniej nie chodzi tym razem o piłkę ręczną.

Francja przestaje być mistrzem Europy w... dziedzinie przyrostu naturalnego. Najnowsze dane miejscowego urzędu statystycznego (INSEE) wskazują, że rok 2015 był fatalnym czasem dla demografii tego kraju. Okazuje się, że pod rządami socjalistów można zepsuć wszystko, nawet rozwinięty i dobrze działający system wspomagania dzietności.

Francja liczy sobie 66,6 mln mieszkańców, z czego w Europie mieszka 64,5 mln. W ub roku nastąpił wzrost ludności o 247 tys. mieszkańców, czyli 0,4% i są to najstarsze wyniki od 1999 roku. Wpłynął na to wyjątkowo niski przyrost naturalny, najgorszy od lat 40.

W ub. roku przyszło na świat 791 tys. dzieci, czyli o 2,3% mniej, niż w roku poprzednim. Jednocześnie odnotowano największą od czasów II wojny światowej liczbę zgonów – 600 tys., o 7,3% więcej niż w 2014. Winę zwała się na epidemię grypy, falę wakacyjnych upałów i falę listopadowego chłodu. Tylko czekać, aż obwinia zmiany klimatyczne...

Najbardziej niepokojący jest jednak regres liczby urodzin. Po raz pierwszy od lat wskaźnik dzietności spadł poniżej symbolicznej bariery dwojga dzieci na matkę i wyniósł obecnie 1,96 dziecka na kobietę. Prasa pisze nawet o „baby krachu”.

Spada też liczba rodzin wielodzietnych. W 1990 było to 26% wszystkich rodzin, w roku 2012 już tylko 21%. *ciąg dalszy na str. 9*

Opr. B.D.

ZE ŚWIATA

- Ojciec św. w przestaniu do uczestników Światowego Forum Ekonomicznego w Davos zaapelował – „Nie zapominajcie o biednych”. Przypomniał też, że postęp technologiczny powinien służyć rozwojowi, godności pracy i obronie środowiska.
- Premier Węgier Orban bronił Polski w związku z krytyką ze strony UE. Podkreślił, że władze w Warszawie nie zrobiły niczego, co zasługiwałoby na słowa potępienia. Orban zauważył, że Brukselę irytują silne państwa narodowe.
- W przyjętym na spotkaniu w Pradze memorandum ministrowie spraw wewnętrznych państw Grupy Wyszehradzkiej (Polska, Czechy, Słowacja i Węgry) wyrazili sprzeciw wobec obowiązkowych w UE kwot przyjmowania uchodźców.
- MSZ Wielkiej Brytanii Hammond potwierdził wysłanie tysiąca brytyjskich żołnierzy na stałe ćwiczenia do Polski. Decyzję podjęto w czasie polsko-brytyjskich konsultacji z udziałem MSZ Waszczykowski i MON Macierewicza w Edynburgu.
- De Sousa został wybrany na nowego prezydenta Portugalii już w I turze. De Sousa to polityk centroprawicowej Partii Socjaldemokratycznej (PSD). Zdobył 52% głosów.
- Sekretarz generalny Rady Europy Jagland wyraził w liście do prezydenta Francji Hollande'a zaniepokojenie możliwym przedłużeniem stanu wyjątkowego, wprowadzonego po listopadowych zamachach terrorystycznych w Paryżu.
- Wg OBWE strony konfliktu w Donbasie na wschodzie Ukrainy niebezpiecznie zbliżają się do linii rozgraniczenia. Swoje pozycje do tzw. szarej strefy przesunęli separatyści i Ukraińcy.
- Rosja sformuje w tym roku cztery nowe dywizje na kierunkach zachodnim i środkowym. Ma

to być odpowiedź na rozszerzenie przez NATO ćwiczeń wojskowych.

- Wydatki wojskowe Rosji stanowiły w 2015 r. 4,5% jej produktu krajowego, co jest najwyższym tego typu wskaźnikiem wśród państw o dużym potencjale militarnym.
- Wyjątkowo bezczelny szantaż ambasadora Rosji w Warszawie Andriejewa, który twierdzi, że wrak tupolewa „nie wróci do Polski, dopóki... oba kraje nie uzgodnią, jakie były przyczyny katastrofy smoleńskiej”.
- Tysiące osób protestowały w stolicy Motaldii, przeciwko decyzji parlamentu, który wybrał na stanowisko premiera Pavla Filipa. Opozycja twierdzi, że jest on powiązany z lokalnym oligarchą, oskarżanym o korupcję. Filipa wybrano korzystając z nieobecności wielu deputowanych.
- Dżihadysty z Daesh zniszczyli klasztor św. Eliaza koło Mosulu. Był to najstarszy chrześcijański klasztor w Iraku.
- Proreżimowe siły Asada, wspierane przez rosyjskie lotnictwo, wyparty rebeliantów z Rabija, miejscowości o strategicznym znaczeniu.
- Metropolita krakowski kard. Dziwisz został odznaczony Wielkim Krzyżem Orderu Zasługi Węgier nadanym przez prezydenta Węgier Adera.
- Chiny i Iran porozumiały się w sprawie nawiązania strategicznych relacji, w tym pogłębienia więzi gospodarczych i politycznych. Komunikat taki wydano po rozmowach w Teheranie prezydentów Jinpinga i Rowhaniego.
- Plany rządu chińskiego zakładają wyznaczenie górnej granicy populacji Pekinu na 23 mln do 2020 r. Pod koniec 2015 r. miasto osiągnęło już 21,7 mln.
- Brytyjski raport śledczy uznał, że państwo rosyj-

skie nie tylko stoi za zamordowaniem Litwinienki, ale decyzję o tym zaaprobował sam prezydent Putin. Decyzja pogorszyła stosunki Londynu z Moskwą. Litwinienko został zabity za pomocą radioaktywnego polonu 210. Był agentem rosyjskiego wywiadu, który ujawnił, że wydawano mu sprzeczne z prawem rozkazy, m.in. zamordowania rosyjskiego oligarchy Bierzowskiego. W 2001 Litwinienko uzyskał azyl w Wielkiej Brytanii.

- W Rosji zamknięto dostęp do archiwów służb specjalnych z lat 1917–91, ponieważ uznano, że ich „informacje nadal są aktualne”.
- MSW Finlandii skrytykowało Rosję za przepuszczanie rosnącej liczby migrantów przez granicę obu państw.
- Poufny policyjny raport mówi, że do molestowania kobiet i kradzieży doszło w sylwestrową noc nie tylko w Kolonii, ale podobne ekscesy miały miejsce w dwunastu krajach związkowych Niemiec.
- Demokracja i wolność słowa po niemiecku. Politycy antymigranckiej partii Alternatywę dla Niemiec zostali wykluczeni przez niemiecką telewizję publiczną z debat przed wyborami w trzech landach: Badenii-Wirtembergii, Nadrenii Północnej-Westfalii i Saksonii-Anhalcie.
- Szwedzka prasa podaje, że policja tego kraju utajnia informacje na temat przestępczości mającej związek z uchodźcami.
- Japonia odrzuca 99 procent wniosków o azyl. Największą grupę starających się tam o azyl stanowią uchodźcy z Nepalu.
- Przejęli carskie metody? W Tadżykistanie policjanci zgolili w 2015 r. brody 13 tys. muzulmanów. Brody zwłaszcza „długie i zaniedbane” uznano za oznakę radykalnego islamizmu. □

Popielec

Nie można przygotować się na Środę Popielcową.

Nie poprzedza jej żadne święto, brakuje znaku ostrzegawczego. Popielec wypada nagle, jak złodziej w nocy. Środa, w poprzek tygodnia, pod prąd, w samym gwarze codziennych obowiązków. Ani jej ominąć, ani przespać. Mało tego: to zwyczajny dzień pracy. I jakby wciąż domagając się uwagi – właśnie do pracy, do szkoły, między ludźmi z popiołem na głowie, z uczuciem głodu w trzewiach. Tak, Środa Popielcowa nie jest łatwa.

A jeszcze niedawno żyłem pod panowaniem karnawatu, wirowałem wedle zasad niecodziennego czasu. Studenci w bloku hucznie obchodzili zakończenie pierwszej sesji egzaminacyjnej, później sesji poprawkowej. My u znajomych, znajomi u nas, słowem – działo się. Uczestników zatrzymuje dopiero inny czas, równie skrajny – Wielki Post. Środa Popielcowa, wrzucona pomiędzy inne dni tygodnia, jest jak skała, na którą niespodziewanie się wpada. Można jedynie paść na

kolana, pochylić głowę. Jeszcze papież Benedykt XIV w XVIII wieku będzie się skarżył, że nie wszyscy potrafią wyhamować korowód szaleństw: w pierwszych dniach postu przyhywiają do kościoła w maskach i przebraniach.

Teatr wiary

Środa Popielcowa jest niewygodna, ale jest wiarygodna. Trzeba zdjąć maskę. Tu się już nie udaje. Ewangelia mówi: „Strzeżcie się, żebyście uczynków pobożnych nie wykonywali przed ludźmi po to, aby was widzieli; inaczej nie będziecie mieli nagrody u Ojca waszego, który jest w niebie” (Mt 6,1). Egzegeci zwracają uwagę, że trudno jest przetłumaczyć na język polski słowo thehatrizdo – „widzieć” wydaje się najbliższe. Bardziej jednak chodzi o ukryte w nim słowo „teatr”. Thehatrizdo to tyle co „odgrywać rolę na scenie”, „robić widowisko”, „wystawić kogoś na pośmiewisko”. Na początku czterdziestodniicy słyszymy zatem mocne słowa – nie rób z siebie pośmiewiska. Jeśli była do tej pory maska, to teraz leży już nieużyteczna. Nie da się dalej grać swojej roli, gdy słyszy się: „Nawracajcie się i

foto J. Różycki

wierzyć w Ewangelię”. Zachwycająca jest ta oszczędność słów. Nie da się ich

Niemcy walczą o swoje

ciąg dalszy ze str. 2

Nawet jak PiS się nie ugnie, a Polacy... wybiorą tę partię w kolejnych wyborach? Niemcy są w stanie zaakceptować każdego partnera, także tych mniej wygodnych z punktu widzenia Berlina. To z kolei zasada ich Realpolitik. Przecież Angela Merkel i prezydent Władimir Putin nie lubią się wręcz alergicznie, prezydent Gauck do tej pory nie odwiedził Rosji... A mimo to te kraje nadal prowadzą interesy gospodarcze. Weźmy inny przykład – niby wzorcowe stosunki Niemiec z Francją. W czasach czerwono-zielonego rządu, koalicji SPD-Zielonych z kanclerzem Schröderem, szef niemieckiej dyplomacji Joschka Fischer nazywany był przez francuskich polityków „szczurołapem”, za prezydenta Jacques’a Chiraca i Merkel dochodziło do trzaskania drzwiami i zrywania konsultacji między-

rządowych, między Niemcami i Francuzami iskrzyło także za prezydenta Nicolasa Sarkozy’ego, również jego lewicowy następca François Hollande nie należy do ulubieńców Merkel i chadeków z CDU/CSU. Brytyjski premier David Cameron też nie jest specjalnie lubiany w Niemczech, a mimo to kanclerska para i Cameronowie spędzili razem weekend w zamczku pod Berlinem. Zgrzyt między Polską i Niemcami nie jest zatem wyjątkiem. Poza tym jesteśmy sąsiadami i pozostaniemy nimi na zawsze, o czym muszą pamiętać obie strony.

Z przywódcami Francji czy Wielkiej Brytanii Niemcy mogą się nie lubić, ale przynajmniej wszyscy wiedzą, że rozmawiają jak równy z równym. W relacji z Polską to ciągle jedynie postulat.

To fakt, najpierw zamiast partnerstwa mieliśmy kicz pojednania, potem podpo-

rządkowanie się woli Berlina. Przypomnę, że Helmut Kohl po objęciu się z Tadeuszem Mazowieckim w Krzyżowej potrzebował aż pięć i pół roku, żeby złożyć następną wizytę w naszym kraju, a w międzyczasie latał nad Polską do Rosji. Prawie wszystkie wizyty naszych rządów zaczynały się w Berlinie. Aleksander Kwaśniewski z małżonką tańczyli ze Schröderami na balu w Berlinie, Leszek Miller kopat piłkę z kanclerzem w Gelsenkirchen, a równocześnie Niemcy dogadywali się z Rosjanami w sprawie połączenia się gazową pępowiną z pomiciem Polski. W polityce przyjaźnie są ważne, pod warunkiem że nie zaniedbuje się interesów własnego kraju. Zmiana naszych relacji z Niemcami na prawdziwe partnerstwo jest trudna, ale wykonalna.

Jak sobie Niemcy radzą... a raczej jak sobie nie radzą z imigrantami? Czy coś w nich

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Reprezentacja Polski piłkarzy ręcznych, w pierwszym występie w drugiej fazie grupowej mistrzostw Europy przegrała z Norwegią 28:30. Była to pierwsza porażka biało-czerwonych na tym turnieju i nie tracą oni szansy na finaty. W drugim meczu tej fazy Polacy zagrali z Białorusinami i zbliżyli się do awansu wygrywając z nimi 32:27.

☺ Zimowe mecze sparingowe. Piłkarze Legii pokonali drużynę stoweńskiej ekstraklasy NK Zavrč 7:0. Wcześniej Legia wygrała z amerykańskim PSC Elite Team USA 5:0. Piast Gliwice – lider ekstraklasy – uległ wice-

mistrzom Norwegii Stroemsgodset IF 1:2. Pogoń Szczecin – Kotwica Kołobrzeg 2:1, Jagiellonia Białystok – Karabach Agdam 1:0, Cracovia – FC Kaiserslautern 0:1, Podbeskidzie – FSV Frankfurt 0:1, KGHM Zagłębie Lubin – Szombathelyi Haladás (Węgry) 2:0, Lechia Gdańsk – FC Thun.

☺ Real Madryt miał proponować Bayernowi Monachium 98 mln € za transfer Lewandowskiego. Niezależnie od plotek, ruszyła Bundesliga, a Lewandowski znowu strzela bramki. W meczu z Hamburger SV zdobył 2 gole i jego zespół wygrał 2:1.

☺ Agnieszka Radwańska awansowała do ćwierćfinału wielkoszlemowego Australian Open. Po zwycięstwie w meczu Radwańska pokonała młodą Niemkę Friedsam 6:7, 6:1, 7:5. W następnej rundzie bez problemu wygrała z Navarro 6:1, 6:3 i o finał walczyła z Sereną Williams.

☺ Stoch zajął 8 miejsce w konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich na Wielkiej Krokwi w Zakopanem. Zwyciężył Kraft. Pozostali Polacy: 12. Kot, 16. Kubacki, 17. Stękała, 21. Hula i 27. Wolny. Wśród kibiców był m.in. prezydent RP Duda z małżonką. □

podrobić. Kto usłyszał je raz jeden, wypowiedziane nad swoją głową, ten będzie nosił je w sobie do końca życia. Brzmiały jak zapowiedź sądu, o którym wiem, że nastąpi. I brzmiały jak rzucone koto ratunkowe, bez którego nie byłbym w stanie stanąć przed Sędzią. Proch i Ewangelia, pomiędzy nimi rozgrywa się prawdziwy teatr mojego życia, w którym niepotrzebne mi maski, kostiumy, rekwizyty...

Celebryta wiary

Nawracaj się. Uwierz. I tyle. Komentarz jest zbędny, bo sam wiem, co mam robić. Nie ma żadnej definicji owego „nawróć się”, żadnej ściągki, z której mógłbym skorzystać, stając wobec wypowiedzianego nade mną wezwania: „Uwierz”. Jest milczenie. Obserwuję siebie od kilku lat, co dzieje się w momencie, gdy odchodzę od stopni ołtarza z głową posypaną popiołem. Milknę wszystko, choć z tyłoma niezatałowionymi sprawami przyszedłem na Mszę. Tu się rozpoczyna rozmowa wewnętrzna, bez słów. Milczenie, które nie rani, i milczenie, które niczego nie żąda. Rozmawia się tak, jak się oddycha. Wiara jest moją sprawą, życiową sprawą.

Zapomniałem scenariusza, sufler się zgubił, klakier nie przyklaskuje – i tak ma być. Wierzy się, nawraca się w pojedynkę, stojąc sam na sam wobec Jedynego. Powtarzam sobie: nie rób z siebie widowiska, naprawdę nie jesteś celebrytą wiary. Moja modlitwa, moje posty, moja wiara jest z mojej „izdebki” (por. Mt 6,6), zza zamkniętych drzwi. Bez zbędnego afiszowania się podjętymi wyrzeczeniami, bez reklamy własnej osoby. Popielec zwraca moją uwagę na intymność, cichość relacji z Panem Bogiem. Jeszcze przyjdzie czas na wykrzyżowanie: „Zmartwychwstał! Resurrexit!”. Teraz jest czas milczenia. Wielkie rzeczy dzieją się w ciszy.

Proch i Ewangelia

Pierwszy dzień Wielkiego Postu dosłownie powala na kolana. To bardzo niewygodna pozycja dla współczesnego człowieka, bowiem jest ona na wskroś duchowa. Nie ma chrześcijaństwa bez klęczenia. Pierwsi chrześcijanie modlili się w pozycji stojącej, tak jak w judaizmie. Klękano jedynie w czasie trwania czterdziestodniowego

postu. Jest to zatem pozycja szczególna, wypływająca z mocy modlitwy Jezusa w Ogrójcu. W świecie starożytnym ludzie wolni modlili się stojąc, klęczenie było pozycją niewolników. Dziś zdaje się, że mamy niechęć do modlitwy na kolanach. Zewnętrzny podział na wolnych i niewolników skończył się już dawno, pozostał jednak wymiar wewnętrzny. Upadam na kolana, bo w ten sposób dowiaduję się, kim jestem – osobą, którą tylko On może podnieść. Najwięcej dowiedziałem się o sobie, próbując wstać z kolan po Agnus Dei, klęcząc na adoracji przed Najświętszym Sakramentem. Jest urzekające, rok po roku, że tym, co mnie powala na kolana, jest prawda o mnie. To proch. I jest urzekające, że to, co mnie z nich podnosi, przychodzi spoza mnie. To Ewangelia.

Początek

Później wyjdę z kościoła z zewnątrz, na śnieg i błoto, gdzie dalej będą na mnie czekały księżyc i niebo, pewne jak właśnie wypowiedziane nade mną Jego słowo. □

Marcin Cielecki (Gość Niedzielny)

pekło po wydarzeniach w noc sylwestrową w Kolonii? Poculi, że byli oszukiwani?

Wielu Niemców zdawało sobie z tego sprawę już na początku tego imigranckiego potopu, o czym najlepiej świadczy powstanie kontrowersyjnego ruchu społecznego pod nazwą PEGIDA [Patriotyczny Europejczy przeciw Islamizacji Zachodu – J.D.], i wielotysięczne demonstracje przeciw polityce rządu. Sylwestrowe ekscesy obnażyły z całą jaskrawością manipulację polityków, ukrywanie przykrej prawdy przed opinią publiczną o skutkach „otwarcia drzwi” przez Merkel. Czytałem raport sporządzony po wydarzeniach przez krajowego szefa MSW dla premier Nadrenii Północnej-Westfalii. Liczy aż 60 stron. Do policji wpłynęło ponad 600 skarg na napastowanie seksualne przez imigrantów i kradzieże. Do gwałcenia kobiet, a nawet dzieci dochodzi w ośrodkach dla uchodźców i coraz częściej na ulicach niemieckich miast.

Nastroje społeczne są rzeczywiście bardzo zaognione. Przypadki podpaleń schronisk, pobicie azylantów itp. liczy się już w tysiącach, ich liczba wzrosła w ubiegłym roku aż czterokrotnie. Niemcy żyją w strachu. Jedni boją się islamskich imigrantów, drudzy neonazistów. Rząd Niemiec sam sprowadził na siebie i na Europę ten problem, ale sam go nie rozwiąże...

...nikt jednak nie postuluje objęcia Niemiec nadzorem czy kontrolą praworządności przez Unię.

Dowodzi to politycznych umiejętności Niemców, czego możemy się od nich uczyć. Gdy nagle cały świat zaczął mówić o skandalicznych zdarzeniach, notabene nie tylko w Kolonii, sprytnie przenieśli to zainteresowanie na inne pola. Chłopcem do bicia stała się Polska, choć to z powodu ich niefrasobliwej polityki państwa Unii Europejskiej przywróciły dla własnej ochrony kontrole

graniczne i stawiają płoty z zasiekami.

Niemcy żałują tych transparentów z napisem „Willkommen”, którymi witali żywcem imigrantów jeszcze parę miesięcy temu? W wielu niemieckich miasteczkach, parafiach widoczne jest prawdziwe zaangażowanie w pomoc dla uchodźców.

To prawda, że Niemcy mają w sobie tę otwartość, co wynika też z najczarniejszego rozdziału w ich historii – czasów III Rzeszy. Trzeba pamiętać, że gdy my mieliśmy stan wojenny, w Niemczech Zachodnich zwolniono z opłat pocztowych paczki wysyłane do Polski. Z drugiej strony kanclerz Helmut Schmidt cieszył się z „uspokojenia sytuacji” w naszym kraju przez Jaruzelskiego. Niekiedy zarówno rządzący, jak i całe niemieckie społeczeństwo popadają w pacyfistyczną histerię. Przy ich skłonności do pouczenia innych bywa, że przynosi to efekty odwrotne od zamierzonych... □

Czarny rok demografii

ciąg dalszy ze str. 7

Największy odsetek rodzin wielodzietnych występuje w podparyskim departamencie Seine-Saint-Denis i w Gujanie. Poza tym jeszcze w regionie Nord-Pas-de-Calais. I tu trzeba zaraz wyjaśnić, że na te statystyki „ciężko pracują” przede wszystkim... emigranci. To w Saint Denis i na Północy występuje ich bardzo duży odsetek. Do tego dochodzi... południowoamerykańska Gujana.

Coraz więcej dzieci żyje też w rodzinach rozbitych, zwanych ładnie – „monorodzicielskimi”. Problem ten dotyka jednak francu-

skiej prowincji i terytoriów zamorskich (tutaj pewną rolę mogą grać dodatkowe zasiłki dla matek samotnie wychowujących dzieci). Francuska średnia „mono-rodzin” to 22%. Na południu Francji, zwłaszcza w miastach, jest to już jednak około 1/3 wszystkich rodzin.

Do pełnego obrazu należy dorzucić jeszcze staty trend wzrostowy średniej wieku kobiet rodzących dzieci (30,4 obecnie i 30,3 w roku 2014), a także skracanie się średniej życia (o 0,4 roku dla kobiet i 0,3 dla mężczyzn). Obecnie średnia długość życia we Francji wynosi dla poci brzydkiej – 78,9, a dla kobiet – 85 lat.

Winą za „baby krach” obwinia się przede wszystkim sytuację kryzysu ekonomicznego, ale także zmiany w rządowej polityce prorodzinnej i eksperymenty społeczne.

Na koniec omówienia raportu INSEE odnotujmy jeszcze, że nad Sekwaną powoli spada zainteresowanie homoślubami. W 2014 na 141 tys. zawieranych związków cywilnych było ich 10 tys. W 2015 – na 231 tys. par, związki „monoptciowe” zawarto 8 tys. homoseksualistów. Efekt „nowości” powoli się kończy. □

Bogdan Usowicz

KRZYŻÓWKA O SMUTKU I DOBRYM SŁOWIE

PROPONUJE: MDz

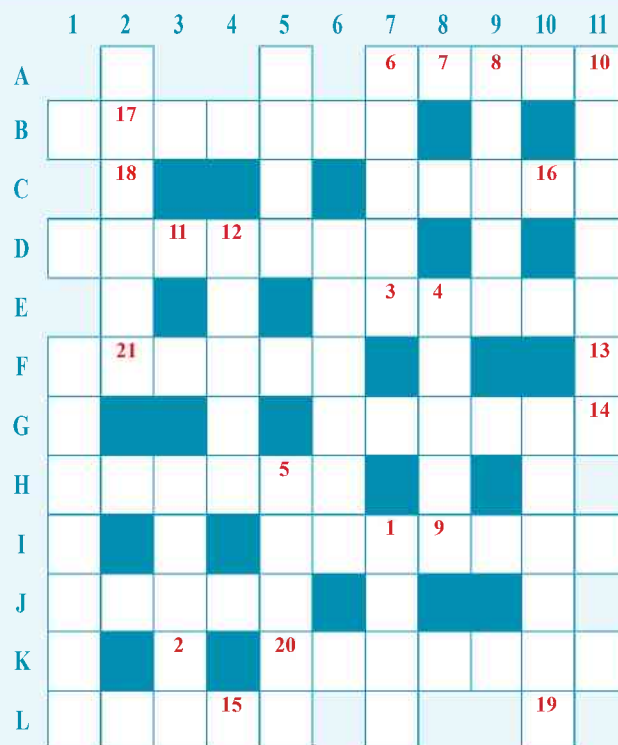
Poziomo: A-7. „... stało się ciałem” /J 1,1-18/. B-1. Lubi smacznie jeść. C-7. Wytyczona droga do przebycia. D-1. Kobieta uprawiająca sporty siłowe. E-6. Naruszenie czyjejś godności osobistej. F-1. Baśniowy ludzik. G-6. Kartka papieru lub płat zrolowanej blachy. H-1. Przechadzka. I-5. „Nadpuszystość” ciała. J-1. Nacja. K-5. Służby do parzenia kawy. L-1. Uczestnik Powstania Styczniowego, poeta i dramaturg – pseudonimy: Jan Stożek, El...y.

Pionowo: 1-F. Roślina z rodziny jaskrowatych zakwitająca wczesną wiosną. 2-A. Nastrój przygnębienia, załamania. 3-H. Lek przeciwmalaryczny jak miasto w stanie Ohio z licznymi zakładami produkującymi opony. 4-D. Namiastka, surogat, substytut. 5-A. Boisko do gry w tenisa. 5-H. Potocznie: narodowy demokracja. 6-D. Zastona z grubej tkaniny. 7-A. Główny organ dowodzenia sił zbrojnych. 7-I. Kaprysy, grymasy, fochy. 8-E. Część ubioru okrywająca rękę. 9-A. Powiatowe miasto we wschodniej części województwa dolnośląskiego. 10-G. Pierścień z herbem lub monogramem. 11-A. Plaźowy strój. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 45/2015: „Dzisiaj w Betlejem”.

Poziomo: gradobicia, napis, drzemka, podróż, horda, ewangelista, brawa, Jezus, anonim, faraon, Teresa, grysik, rylec, pilot, ekscelencja, nygus, Kanisz, jedlina, Agata. **Pionowo:** tyrania, Rio Grande, religia, darowanie, secesja, Emba, osada, cesarz, media, Adyga, Dekan, szyld, oczar, omasta, figa, Akad, nahajka, rzymianie, paruzja, Osikowski, Skansen. □

Pneumatologia qumrańska

czyli o Duchu Świętym w związach z Qumran

Od słynnych odkryć rękopisów biblijnych w Khirbet Qumran nad Morzem Martwym, zapoczątkowanych w końcu lat 40-tych XX wieku, minęło już ponad 60 lat.

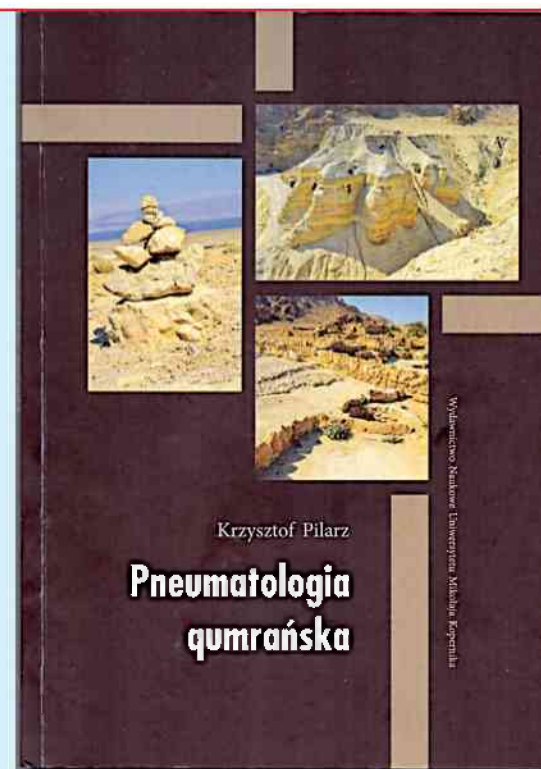
Publikacja niemal wszystkich rękopisów odkrytych pozwoliła na rozwój nowej dziedziny naukowych badań biblijnych, qumranologii, która dotyczy ogromnej biblioteki tekstów biblijnych Starego Testamentu i tzw. międzytestamentalnej literatury biblijnej. Odkrycia rękopisów w Qumran dały także początek dynamicznemu rozwojowi badań biblijnych w Polsce, czego dowodem jest pełne polskie tłumaczenie tych rękopisów przez prof. P. Muchowskiego z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (2000) oraz liczne publikacje specjalistyczne, jak m.in. książka ks. Prof. A. Troniny Biblia w Qumran (2001).

Aktualnym ważnym kierunkiem tych badań w Polsce jest sfera studiów biblijno-teologicznych, stąd pragnę zaprezentować najnowszą pracę dra Krzysztofa Pilarza pt. Pneumatologia qumrańska (Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2015), która dotyczy problemu duchowości wspólnoty w Qumran, a w szczególności sposobu koncepcji ducha w literaturze staro i nowostetamentalnej, czyli pneumatologii.

Autor jest adiunktem na Wydziale Teologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, biblistą, znawcą literatury qumrańskiej i przewodnikiem po Ziemi Świętej oraz specjalistą pedagogiem i terapeutą, który wykorzystuje z sukcesem w pracy resocjalizacji metody wychowawcze wspólnoty z Qumran.

Termin pneumatologia pochodzący od greckiego słowa pneuma (duch), będącego odpowiednikiem hebrajskiego biblijnego ruah, odnosi się w chrześcijaństwie do ważnych badań z teologii dogmatycznej o Duchu Świętym. Obecne postrzeganie pneumatologii nie ogranicza się tylko do nauki o Duchu Świętym, lecz dotyczy kilku obszarów badań teologicznych, które występują obficie w rękopisach odkrytych w Qumran: teologii dogmatycznej odnoszącej się do Ducha Bożego, czyli refleksji nad Bogiem, doktryny o bytach duchowych upadłych i pozostających w zgodzie z Bogiem oraz rozległej nauki o duchowym aspekcie osoby ludzkiej.

Autor ukazuje w kilku odstępach definicje biblijną duchowości, najpierw analizując zwoje znad Morza Martwego, następnie samo pojęcie Ducha Bożego w Biblii Hebrajskiej i w manuskryptach z Qumran. Ogromne bogactwo znaczeń biblijnego terminu ruah dotyczy Ducha Bożego, ale też wiatru, tchnienia oraz oddechu i życia duchowego. Praca dra Pilarza analizuje w klarowny sposób,

jak kształtowała się koncepcja biblijnej pneumatologii w okresie między powstaniem Starego i Nowego Testamentu (III w. p. n. Ch. – I w. n. e), która została zwiężczona w chrześcijaństwie nauką o osobowym Duchu Świętym. Polecam wszystkim zainteresowanym problematyką antropologii w judaizmie Starego Testamentu i chrześcijańskiej nauki o Duchu Świętym oraz duchowości osoby ludzkiej w świetle najstarszych manuskryptów Biblii z Qumran. □

Dariusz Długosz

Le grand oral

Examen réussi avec mention.

Après la Commission européenne, ce fut au tour du Parlement européen de se mêler des affaires de la Pologne. Saisis par les libéraux polonais en mal de pouvoir, les eurodéputés ont organisé un grand débat sur notre pays, avec la ferme intention de faire mordre la poussière à Madame Szydło et à son gouvernement. Il devait y avoir une foule de questions – on les attend encore.

Mme Szydło s'était particulièrement bien préparée à ce qui ressemblait à un oral d'un examen très difficile. Elle a parlé, en expliquant sa politique, devant une assemblée qui ne savait pas trop quoi dire sur la situation de notre pays, car elle n'avait pas la moindre idée de ce qu'il s'y passait. Il n'y a presque pas eu de questions, mais il y a surtout eu des slogans tirés des journaux polonais, favorables à l'opposition actuelle. Le plus virulent fut le Belge Guy Verhofstadt, ancien Premier ministre de son pays entre 1999 et 2008, actuellement député européen et président du groupe Alliance des démocrates et des libéraux pour l'Europe. Chantre du libéralisme et du fédéralisme, il est le mentor et le soutien de Ryszard Petru, chef de Nowoczesna. Il est le plus acharné contre le gouvernement conservateur actuel en Pologne pour le mettre au pas – à son pas. De là à dire que c'est lui et son copain Petru qui ont organisé ce qui ressemble à un coup d'État en Pologne, il n'y a qu'un pas vite franchi. Au lieu de s'en prendre à notre pays qui essaie de se relever de huit ans de pouvoir libéral PO-PSL, l'Union européenne devrait plutôt observer les agissements de cet individu, car il représente un véritable danger pour la liberté et la démocratie. Il a déversé toute sa haine contre Mme Szydło. Avec Petru, ils sont des dangers publics bénéficiant du soutien de la grande finance internationale. Des ONG belges ont

dénoncé des conflits d'intérêts à propos de Verhofstadt qui exerce aussi des fonctions grasses rémunérées dans de grandes entreprises, dont certaines sont connues pour faire du lobbying auprès des institutions communautaires. Il travaille notamment pour Exmar, une société de transport maritime au service de l'industrie du gaz et du pétrole, qui a passé un contrat avec le gazier d'État russe Gazprom. La presse polonaise indépendante nous met donc en garde et appelle à la vigilance. Toute cette manipulation organisée par Nowoczesna, la PO et le PSL nous fait penser à ces magnats polonais, unis au sein de la confédération de Targowica pour lutter contre la constitution du 3 mai 1791, qui ont fait appel à la Russie pour intervenir, ce qui a abouti au deuxième partage de la Pologne en 1792. Face à ces attaques, Mme Szydło s'en est sortie la tête haute. Elle a fait preuve de beaucoup de calme, de détermination et de force de conviction. On l'a bien vu, les partisans de l'opposition faisaient grise mine à la fin du débat. En passant l'épreuve haut la main, Mme Szydło a démontré qu'elle avait l'étoffe d'un dirigeant politique international. Et, au bout du compte, notre pays en est sorti renforcé comme l'estiment près de 92 % des personnes interrogées sur TVP Info. Il n'est pas sûr que l'Union européenne, quant à elle, qui n'a plus rien à voir avec ce que voulaient construire les Pères de l'Europe, en soit ressortie grandie. Elle a quand même des questions plus urgentes à traiter, et vouloir mettre la Pologne à l'index, c'est chercher à cacher ces problèmes que l'on n'est pas capable de résoudre. Quant au Conseil de l'Europe, une institution indépendante de l'Europe communautaire, qui défend « les Droits de l'Homme, la Démocratie et l'état de Droit », il a rejeté l'organisation d'un débat sur la situation en Pologne.

Les eurodéputés ne sont pas tous des Verhofstadt. Au cours du débat, on a pu voir le Tchèque Petr Mach, du groupe Europe de la liberté et de la démocratie directe, arborer un énorme macaron avec l'inscription « Jestem Polakiem » – Je suis Polonais. Des députés français sont intervenus en faveur de la Pologne, comme Aymeric Chauprade, non-inscrit, Jean-Luc Schaffhauser ou Nicolas Bay, tous les deux du groupe Europe des nations et des libertés. Le plus étonnant a été le Britannique Syed Kamall, président du groupe des Conservateurs et réformistes européens auquel le PiS est affilié. Il a demandé aux députés de prendre du recul avant d'exprimer des critiques, le temps de laisser

les institutions travailler avec le gouvernement polonais, et il a ajouté : « Lorsque le dernier gouvernement a adopté une loi pour truffer le Tribunal constitutionnel de leurs candidats avant qu'il ne termine sa mission, pourquoi personne ici n'a alors protesté ? » Il a aussi dénoncé l'hypocrisie des critiques concernant la loi sur les médias publics alors que des pratiques douteuses ont eu lieu ailleurs sans que personne ne bronche. Il a lancé un avertissement : « Si vous décidez de vous liguier contre le gouvernement polonais élu démocratiquement aujourd'hui, vous allez aussi pointer du doigt les gens qui ont voté pour ce gouvernement. Alors ne soyez pas surpris si le peuple polonais répond par l'élection de politiciens plus eurosceptiques [...] soyez très prudents dans le choix de vos mots. » À ceux qui comparent le gouvernement polonais à Poutine, il a dit que c'était offenser les Polonais « qui ont dû endurer l'impérialisme russe, le national-socialisme allemand et le socialisme soviétique ». Il pense que l'Europe devrait s'occuper des situations de crise comme l'émigration, la zone euro ou la faible croissance, auxquelles elle doit faire face, et que la Pologne saura préserver « la liberté, le pluralisme et la démocratie pour lesquels le peuple polonais a combattu pendant si longtemps ». □

Lekarz z przyszłości

Polscy studenci zaprojektowali urządzenie, które w trzy minuty określi grupę krwi. W wielu ośrodkach na całym świecie trwają badania nad czujnikami i analizatorami, które na razie możemy zobaczyć tylko w filmach science fiction.

Nie tylko w filmie „Gwiezdne wojny”, ale niemal we wszystkich produkcjach fantastycznych czy science fiction pojawiają się sceny medyczne. Bohater zapada na ciężką chorobę, ewentualnie zostaje ciężko ranny i po to, by przywrócić go do życia, do akcji wkracza medycyna. Kosmicznie nowoczesna medycyna.

Robot na sali

Już dzisiaj chory bywa otoczony maszynami. Jednym z przykładów są roboty chirurgiczne DaVinci, których ramiona są przedłużeniem ramion człowieka. – Są wyposażone w konsolę, za pomocą której lekarz steruje narzędziami znajdującymi się wewnątrz ciała człowieka. To te narzędzia na końcu ramion robota wykonują operacje, a lekarz manipulując sterownikami determinuje ich ruchy. Ruchy tych narzędzi są bardzo precyzyjne, dokładne, mierzone czasem ułamkami milimetra – mówił w mojej ostatniej książce pt. „Człowiek” profesor Ryszard Tadeusiewicz z AGH w Krakowie. – Między ruchem ręki lekarza a działaniem wewnątrz ciała pacjenta końcówki robota jest filtr w postaci komputera. Filtr ten nie tylko skaluje ruchy – wygodnie duże po stronie lekarza i wybitnie subtelne po stronie chirurgicznych narzędzi. Dodatkowo te ruchy mogą podlegać ocenie i czasem mogą po prostu nie być wykonywane. Dopóki lekarz wykonuje ruchy celowe, oceniane przez komputer jako poprawne, narzędzia chirurgiczne są posłuszne jego poleceniom. Ale gdy tylko lekarz wykona ruch nieostrożny, wiernie kopiowanie jego ruchów jest wstrzymane. Komputer sterujący robotem występuje tu jako pewnego rodzaju cenzor, taki element dodatkowej refleksji pomiędzy poleceniem a zrealizowanym działaniem – wyjaśnił profesor Tadeusiewicz. Roboty chirurgiczne nie są więc bezwolnymi narzędziami

w ręku człowieka. Są urządzeniami, które w pewnym sensie wolę człowieka recenzują albo wzbogacają. Czy w przyszłości takich maszyn wokół chorego będzie więcej? Oczywiście że tak! Nie tylko roboty chirurgiczne pomagają wyzdrowieć. Wizyta na oddziale intensywnej opieki medycznej musi każdemu nasunąć na myśl obrazy z filmów fantastycznych, w których człowiek – póki nie wyzdrowieje – jest przy życiu podtrzymywany przez maszyny.

Pomaga nano

Z nowoczesną medycyną kojarzą się nie tylko duże roboty chirurgiczne, ale przede wszystkim niewielkie roboty badające nas od środka. Takich urządzeń jeszcze nie ma, ale nie jest wykluczone, że w przyszłości się pojawią. Nanomedycyna, czyli ta gałąź technologii, która odpowiada za konstrukcję i budowę niezwykle małych urządzeń, dopiero raczkuje. Japońska firma Denso Research już kilka lat temu stworzyła kapsułkę wielkości tabletki, która wyposażona jest w kamerę wysokiej rozdzielczości, źródło światła i moduł Wi-Fi umożliwiający przekazywanie informacji w czasie rzeczywistym. Pacjent połknie kapsułkę, a ta w ciągu kilkunastu godzin przeprowadza bardzo dokładną analizę jego całego przewodu pokarmowego. Kapsułka nie ma własnego napędu. Porusza się pod wpływem siły grawitacji i perystaltyki jelit. Już dzisiaj opracowane są sposoby na wyposażenie tego typu urządzenia w wydajny napęd, który umożliwi im „podróżowanie” w niektórych częściach ciała. Im urządzenie będzie mniejsze, tym łatwiej będzie mu docierać do miejsc wartych „przejrzenia”. To jednak wciąż dość daleka przyszłość (choć raczej nie mierzona w setkach lat, co najwyżej kilku dziesiątkach). Znacznie bliżej, a w zasadzie już za progiem, są szybkie

Tomasz Rożek (Gość Niedzielny)

i niezawodne analizatory i aplikatory leków. Tymi ostatnimi są np. struktury węglowe, które potrafią „otoczyć” cząsteczkę leku i uwolnić ją w odpowiednim momencie i odpowiednim miejscu organizmu. Jeszcze bliżej są analizatory. Już kilka lat temu zbudowano z setek nanokanalików krzemu analizator krwi, dzięki któremu można pozyskać informacje o obecności komórek rakowych. Urządzenie jest testowane i już niedługo może wejść do komercyjnej produkcji. Jego zaletą jest to, że do analizy wystarczy mu dostownie jedna kropla krwi. Z kolei ogromną zaletą analizatora zaprojektowanego przez polskich studentów jest szybkość działania. Joachim Jakubas, Grzegorz Koper i Marcin Markowski stworzyli urządzenie, które w trzy minuty jest w stanie określić grupę krwi pacjenta. Dzisiaj taka analiza trwa kilkadziesiąt minut. Gdyby w Blood Analyser wyposażony karetki pogotowia, szpital dostałby informację o potrzebnej grupie krwi na długo przedtem, zanim pacjent trafiłby na stół operacyjny. Jest czas na przygotowanie się, jest nawet czas na sprowadzenie krwi z innego ośrodka. Jest czas, który może uratować życie.

Zawsze człowiek

Urządzenie, już nagradzane w międzynarodowych konkursach, jest dość proste w działaniu i opiera się na analizie światła diody przechodzącego przez próbki krwi. Jego wynalazcy twierdzą, że komercyjny analizator będzie kosztował około tysiąca złotych (200€).

Urządzenia mechaniczne, elektroniczne, szybkie i małe analizatory czy inteligentne aplikatory leków będą coraz częściej spotykane w medycynie. To dobrze, że będą wspierały, a w niektórych sytuacjach wyręczały lekarza. Nie ma jednak wątpliwości, że chory zdrowieje nie tylko dzięki lekarstwu czy odpowiednim procedurom, ale także, a może przede wszystkim dzięki chęci wyzdrowienia, która jest większa, gdy w czasie leczenia ma kontakt z innym człowiekiem. Psychoterapia, a więc wzmacnianie ciała chorego poprzez wzmacnianie ducha, potrafi czynić cuda. Kontakt z życzliwie nastawionym do pacjenta lekarzem czy personelem medycznym nie zastąpi żaden robot czy program komputerowy. Skuteczna medycyna chyba nigdy nie będzie więc oznaczała eliminacji lekarza czy pielęgniarki. □

Krew...

Hasło „Krew to życie” jest bardzo piękne i zwykle słysząc je, potakiujemy.

„Tak, tak, krew to życie”. Tak, tak, krew jest chorą bardzo potrzebna. I co? I najczęściej nic. Bo przecież nie doświadczyliśmy, nie dotknęliśmy dramatu. Bo przecież mamy krew zaopatrzoną jak trzeba w hemoglobinę i inne składniki. A inni? Gdzieś, ktoś może i potrzebuje. Jacyś chorzy, jacyś potrzebujący. Krew z pewnością im się przyda. Ale nie nasza, od kogoś innego. Są przecież jacyś krwiodawcy. I pewnie dają im tę swoją krew. A hasło „krew to życie” dalej sobie płynie, w krwiobiegu społecznym. Wybrażone hasło naszym brakiem współczucia i świadomości. Aż tu nagle, bach! Wypadek, choroba bliskiej osoby. I okazuje się w parę chwil, że krew to naprawdę życie, że bez tego foliowego woreczka po prostu się umiera. Nieodwracalnie. I że krwi nie kupisz nawet za największe pieniądze. W dodatku: krwi wciąż brakuje!

Hematologia. Młodzi ludzie, ludzie starsi. Dla nich nasza krew to być lub nie być. Codziennie, czasem co jakiś czas. Konkretna grupa potrzebna. Nieraz bardzo rzadka. Albo płytki krwi. Oni tam naprawdę czekają. Codziennie. Po Polsce jeżdżą krwiobusy. Zajeżdżają do konkretnych miejscowości, panie pobierają krew od chętnych i odjeżdżają. Dobrze, że tak się dzieje. W niektórych miejscowościach nawet odzew jest spory. Szczególnie gdy choruje sąsiad czy córka znajomych. Wtedy łatwiej zebrać się w sobie, pockasać rękaw i „wytoczyć” 450 ml krwi. Ale dlaczego nie stale? Dlaczego tak w sumie mało mamy świadomości, że regularne dawstwo jest społecznie potrzebne i ratuje konkretnych ludzi?! Żal nam? Boimy się ukłucia (no błągam, nie...)? Nie czujemy potrzeby? Nie widzimy problemu? Ktoś inny za nas odda krew? Pewnie wszystko razem.

Oddawanie krwi – chociaż raz w roku, może ze dwa razy nawet, a idealnie – regularnie co dwa miesiące, jest formą miłosierdzia. Oczywiście, miłosierdzia wymagać nie wolno. Ale z pewnością młody i zdrowy człowiek może z siebie dać coś więcej. Dać potrzebującym krew. I to wcale nie jest heroizm!

Hematologia. Tam życie toczy się powoli, w rytm skapującej, czerwonej krwi. Powoli, kap, kap. Z dobrego człowieka do dobrego człowieka. Z brata do brata. Jeśli ktoś zdrowy, silny i ma pół godziny, raz na kilka miesięcy, warto pomóc. To nic nie kosztuje. □

Agata Puścikowska
(Gość Niedzielny)

Świąteczny konkurs Głosu Katolickiego 2015!

Fundamenty wiary chrześcijańskiej...

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz 1050-lecia Chrztu Polski przypadającego w 2016r., redakcja Głosu Katolickiego za proponowała Czytelnikom mini konkurs wiedzy, zatytułowany: „Fundamenty wiary chrześcijańskiej i 1050-lecie Chrztu Polski”.

W czterech kolejnych edycjach naszego tygodnika – na przełomie listopada i grudnia 2015 r. – zamieszczaliśmy po jednym pytaniu konkursowym – w trybie wyboru prawidłowej odpowiedzi spośród kilku proponowanych. Następnie wszystkie odpowiedzi konkursowe należało nadesłać na adres Głosu Katolickiego do dnia 31 grudnia 2015 r.

Obecnie publikujemy prawidłowe odpowiedzi na konkursowe pytania:

Tydzień Pierwszy. Pytanie: Jak brzmi nazwa nabożeństw odprawianych w okresie adwentu (1. Nieszpory; 2. Roraty; 3. Nabożeństwo różańcowe)?

Roraty, msza roratnia to pierwsza msza o wschodzie słońca w okresie adwentu. Jest to msza wotywna o Najświętszej Maryi Pannie. Nazwa tej mszy pochodzi od łacińskich słów „rorate caeli desuper” („spuście rosę niebios”). Najbardziej charakterystycznym elementem rorat jest zapalenie świecy, zwanej roratnią. Świeca ta umieszczana jest w pobliżu ołtarza jedynie w adwencie. Symbolizuje Najświętszą Maryję Pannę. Współcześnie z uwagi na udział dzieci i młodzieży roraty odprawia się często wieczorem. W niektórych parafiach dzieci oraz dorośli wierni przychodzą na msze roratnie z zaświeconymi lampionami.

Tydzień Drugi. Pytanie: Jaka relikwia Męki Pańskiej jest przechowywana w Notre Dame (1. Korona Cierniowa; 2. Całun Turyński; 3. Sudarium z Owiedo)?

Korona cierniowa – jeden z chrześcijańskich symboli męczeństwa Jezusa Chrystusa. Obecnie relikwie korony cierniowej, znajdującej się w skarbcu katedry Notre-

Dame w Paryżu w postaci obręczy o średnicy około 21 cm, mają formę splecionych uschniętych gałązek. Według Ewangelii, korona cierniowa upleciona została przez żołnierzy Poncjusza Piłata zaraz po wyroku, w którym Jezus został skazany na ubiczowanie. Korona cierniowa towarzyszyła Jezusowi w drodze krzyżowej i w czasie śmierci. Według tradycji po zdjęciu Jezusa z krzyża korona została zabrana przez jednego ze świadków jego śmierci, a w IV wieku odnalazła i zabezpieczyła ją cesarzowa Helena, matka Konstantyna Wielkiego, pierwszego chrześcijańskiego cesarza Rzymu.

Tydzień Trzeci. Pytanie: Jakie imię nosiła

czeska żona księcia Mieszka – go poślubiona w 965 r. (1. Ryksa; 2. Kunegunda; 3. Dobrawa)?

Dobrawa (czeskie Doubravka), ur. ok. 930r. czeska księżniczka z dynastii Przemyślidów, księżna polska, żona Mieszka I. Córka księcia czeskiego Bolesława I Srogiego, matka Bolesława I Chrobrego i Świętosławy. O jej dzieciństwie i młodości nie zachowały się żadne wiadomości. Według źródeł nakłoniła swojego męża do przyjęcia chrztu w 966 r. Obecnie sądzi się, że zmiana wyznania przez Mieszka I była jednym z punktów porozumienia polsko-czeskiego. Matżeństwo Dobrawy i Mieszka utwierdziło sojusz polsko-czeski, który utrzymywał się do śmierci czeskiej księżniczki w 977 r. Dobrawa zażyła się chrystianizacji Polski, gdyż w jej orszaku ślubnym przybyli na ziemie polskie chrześcijańscy duchowni, a wśród nich mógł być Jordan, pierwszy polski biskup, od 968 r. Tradycja przypisuje Dobrawie założenie kościołów św. Trójcy i św. Wita w Gnieźnie oraz kościoła Panny Marii na Ostrowie Tumskim w Poznaniu.

Tydzień Czwarty. Pytanie: Gdzie w Ziemi Świętej narodził się Mesjasz Jezus Chrystus (1. Nazaret; 2. Betlejem; 3. Jerozolima)?

Betlejem (hebrajskie Bêt Lehem „Dom Chleba”) miasto w obszarze Autonomii Palestyńskiej na przedmieściu Jerozolimy, jest tradycyjnie identyfikowane jako miejsce narodzin Jezusa Chrystusa. Betlejem jest ośrodkiem kultu religijnego chrześcijan i miejscem pielgrzymek. Według Ewangelii św. Mateusza i św. Łukasza to miejsce narodzenia Mesjasza Jezusa Chrystusa i króla żydowskiego Dawida. Bazylika Narodzenia Pańskiego w Betlejem zbudowana w latach 327 – 333 nad miejscem, gdzie miał się narodzić Jezus Chrystus, jest jednym z najstarszych nieprzerwanie funkcjonujących kościołów na świecie. Bazylikę nawiedził w 2000 r. podczas pielgrzymki do Ziemi Świętej Papież Jan Paweł II. W 2012 r. Bazylika Narodzenia Pańskiego w Betlejem została wpisana w trybie nadzwyczajnym na Listę światowego dziedzictwa UNESCO. □

Tekst i nagrody: Dariusz Długosz

W jednym z najbliższych numerów GK opublikujemy wyniki losowania okolicznościowych nagród w Konkursie. (Red.)

Jubileusz 200-lecia Oblatów

25 stycznia, przypadająca okrągła, 200 rocznica założenia Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej. W 1816 r. św. Eugeniusz de Mazenod wraz z czterema towarzyszami założył w Aix-en-Provence zgromadzenie, które pierwotnie nosiło nazwę Misjonarzy Prowansji. Dziś Oblaci to czterotysięczna wspólnota ijców i braci.

Oblaci zostali założeni przez św. Eugeniusza de Mazenoda, późniejszego biskupa Marsylii, 25 stycznia 1816 r. w Aix (Prowansja, Francja). Do pierwszej wspólnoty oblackiej należało czterech księży diecezjalnych, którzy podzielali jego zapał i chcieli poświęcić się odnowie Kościoła spustoszonego przez rewolucję francuską. Zgromadzenie nosiło pierwotnie nazwę Misjonarzy Prowansji.

Oblaci zajmowali się przede wszystkim głoszeniem rekolekcji i misji – głównie w wioskach południowej Francji, wykorzystując do tego języki miejscowe, np. prowansalski. Jako narzędzia ewangelizacji służyły im przedstawienia biblijne, procesje, drogi krzyżowe. Ewangelizowali w domach ludzi niechodzących już do kościołów, czy na ulicach. Szczególną troską otaczali młodzież, prowadzili duszpasterstwo sanktuariów maryjnych i więźniów.

Od początku szczególnym adresatem ich wysiłków byli ludzie ubodzy. Eugeniusz de Mazenod zaczął starać się o papieskie zatwierdzenie zgromadzenia. Uzyskał je 17 lutego 1826 r. Papież Leon XII zatwierdził je pod nazwą Misjonarzy

Oblaci Najświętszej i Niepokalanej Panny Maryi – trzydzieści lat przed ogłoszeniem dogmatu o Niepokalanym Poczęciu. Wspólnota oblacka liczyła wtedy 20 oblatów i ośmiu nowicjuszy skupionych w czterech domach zakonnych.

W dniu śmierci Założyciela w 1861 r. powołane przez niego Zgromadzenie liczyło 414 członków i miało placówki w Europie, w Ameryce Północnej i Środkowej, w Azji i w Afryce. Po śmierci o. Założyciela oblaci rozszerzyli działalność misyjną na pozostałe kontynenty, tzn. na Australię, Oceanię i Amerykę Południową.

Pierwsi polscy misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej pracowali w Niemczech, Holandii i Kanadzie, zajmując się głównie posługą duszpasterską wśród polskich emigrantów – należąc do tamtejszych ośrodków zgromadzenia. W 1920 r. utworzyli pierwszą placówkę w Krotoszynie, a kolejne w Markowicach (1921 r.), Lublińcu (1922 r.), Krobi (1922 r.), Obrze (1926 r.), Poznaniu (1927 r.), Kodniu (1927 r.) i na Świętym Krzyżu (1936 r.). W r. 1922 Rada Generalna, upoważniona reskryptem Świętej Kongregacji dla Zakonników,

zadecydowała o utworzeniu w Polsce wikariatu prowincjalnego, a w 1925 r. samodzielnej prowincji.

Wydaje mi się, że szczególnie aktualnym wyzwaniem, któremu powinni sprostać Oblaci, jest przyprowadzanie do Kościoła tych ludzi, którzy utracili z nim kontakt, a także przygotowanie się do działalności duszpasterskiej wśród imigrantów – stwierdził przewodniczący Komisji Episkopatu Polski, abp Stanisław Gądecki na łamach oblackiego czasopisma „Misyjne Drogi”.

Natomiast generał zgromadzenia, o. Louis Lougen OMI (ryc.), w trakcie niedawnego pobytu w Polsce przyznał, że dwusetna rocznica to dla Oblatów „dobry czas, by spojrzeć, jak zaczęliśmy i zapytać: gdzie jesteśmy teraz?

Spotkanie Polonii z Lazurowego Wybrzeża

W niedzielę 17 stycznia Polonia z Lazurowego Wybrzeża spotkała się na tradycyjnym, dorocznym spotkaniu i płatkowaniu.

Na zaproszenie miejscowego duszpasterza Polaków, ks. Zbigniewa Kreta SChr, uczestniczył w nim przetożony prowincjalny, ks. Jan Ciągło SChr.

Ks. Prowincjał już 14 stycznia udał się do Agay, miejsca postugi ks. Zbyszka. W sobotę 16 stycznia uczestniczyli w braterskim spotkaniu kaptanów parafii Saint-Raphaël, w której postuguje duszpasterz polonijny. Kaptani ci należą do wspólnoty św. Marcina (Communauté Saint-Martin). Wizyta zakończyła się wspólnym obiadem.

W niedzielę, w którą cały Kościół modlił się w sposób szczególny za migrantów i uchodźców, obchodząc już po raz 102.

dzień modlitwy w ich intencji, na uroczystej Mszy św. w kościele St. Roch we Fréjus, której przewodniczył i homilię wygłosił właśnie ks. Prowincjał Jan Ciągło, zgromadziła się Polonia z wielu miast Lazurowego Wybrzeża: przybyli Polacy z Toulonu i Grimaud, z Cannes i Nicei.

Po liturgii wszyscy przeszli do sali merostwa na dalszą część spotkania. Rozpoczęto ją powitalne słowo i noworoczne życzenia prezes PZK Południowej Francji, p. Lidii Mailliet-Woźniak. Następnie przemówił ks. Jan Ciągło SChr, który w imieniu całego Zgromadzenia przekazał słowa pozdrowień i życzeń oraz odczytał Ewangelię o Narodzeniu Chrystusa.

Dokąd podążamy? Co chcemy robić w przyszłości?" (...).

Aktualnie oblaci w Polsce pracują w 21 domach. Prowincji Polskiej podlegają delegatury na: Madagaskarze, Ukrainie, we Francji i Luksemburgu (duszpasterstwo polonijne) oraz misje w Turkmenistanie, Białorusi i Skandynawii (duszpasterstwo polonijne). Polscy oblaci pracują również w Australii, Austrii, Argentynie, Brazylii, Chile, Czechach, Czadzie, Danii, Gwatemali, Hiszpanii, Hongkongu, Kamerunie, Kanadzie (duszpasterstwo polonijne, misje wśród Indian i Eskimosów), Meksyku, Niemczech, Norwegii, Paragwaju, Rosji, na Réunion, w Stanach Zjednoczonych, Wenezueli i Włoszech (...). Dom prowincjalny polskich Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej znajduje się

w Poznaniu. W 2014 r. prowincjatem został o. Antoni Bochm OMI. Obecnie Zgromadzenie Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej liczy blisko 3900 zakonników, w tym 311 w Polsce oraz prawie kolejnych 300 za granicą.

Do szczególnej modlitwy w intencji powołań z okazji dwustulecia istnienia Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów zachęcił superior generalny o. Louis Lougen OMI w liście do Rodziny Oblackiej.

Trzeci rok oblackiego triennium zaprasza nas do ponownego zbadania wierności charyzmatowi Eugeniusza de Mazenoda, a ostatecznie naszej wierności misji Jezusa. Wszystkie jurysdykcje Zgromadzenia są zaproszone do ponownego rozpatrzenia swej praktyki misjonarskiej w świetle tego listu i Naszych Konstytucji i Regut. Ostatnie dokumenty papieża Franciszka – *Evangelii Gaudium* i *Laudato Si* – dają nam mocny impuls,

aby odnowić naszą misjonarską gorliwość. Te dokumenty potwierdzają oblacki charyzmat, oświecają nasze rozeznanie w dziedzinie misji i wzbudzają wśród nas nowy zapał misyjny. Kilka oblackich jurysdykcji już rozpoczęło odważny proces rozeznania o misji i podjęło istotne decyzje, aby podkreślić dynamizm życia oblackiego i wierność charyzmatowi. Chciałbym ich wesprzeć i pobłogosławić im w poszukiwaniu nowych kierunków. Każda jurysdykcja, jako wspólnota misjonarzy, uczestniczy w misji Trójcy Świętej i rozeznaje, jak w obecnej sytuacji i w świetle naszego charyzmatu być świadkiem. Modlimy się, abyśmy byli w stanie przyjąć namaszczenie Ducha Świętego, aby nasze serca były wolne, byśmy potrafili porzucić postugi, gdzie dokonujemy wielkich rzeczy, aby lepiej odpowiedzieć na palące potrzeby i wezwania współczesnej ewangelizacji. □

opr. za *Oblaci.pl*

Tę ewangelijną scenę odegrali również, w przedstawieniu jasełkowym dzieci, które pięknie wypowiedziały swoje kwestie w języku polskim. Serdeczne podziękowania należą się p. Iwonie Bernier za przygotowanie jasełek, p. Barbarze Dutkiewicz za jej góralską opowieść, a także p. Lidii Michel i pozostałym parafianom z Fréjus, którzy zajęli się przygotowaniem sali.

Do późnego wieczora w miłej i rodzinnej atmosferze uczestnicy, których zebrano się około 150, dzielili radość ze spotkania, wspólnej modlitwy i śpiewu polskich kolęd. □

ks. Tomasz Mikulak SChr

Epifania chóru Rossignol Forestier

À l'issue de leur répétition hebdomadaire, les membres de la chorale «Slowik Lesny» fêtèrent l'épiphanie dans la salle de réunion de l'église St-Jean.

Comme le veut la tradition, les rois et reines furent tirés en présence du curé Kazimierz Kopacz, de la directrice Jeanine

Zawierta et de quelques choristes de «Lutnia» et Rosa Lesna».

L'occasion aussi de mettre à l'honneur le président Alfred Kaluzinski, pour sa récente nomination de chevalier de la Légion d'Honneur. □

Estelle Kaluzinski

Dies Natalis pour Madame Véronique Zylinski, Maman de M. l'Abbe Daniel et de tous les prêtres

Mme Véronique Zylinski, « cette perle de la Mission Catholique Polonaise en France », s'en est allée vers la Maison du Père le dimanche 3 Janvier 2016, au moment où son fils Daniel célébrait la messe de l'Épiphanie.

Trzej Królowie gdy z podarunki przybywali, mirę, kadzidło, i złoto Jemu dawali...

Le dimanche 3 janvier 2016, au Sacré-Cœur de Harnes, autour de M. l'Abbé Daniel, nous fêtons l'Épiphanie. En véritables et fants d'un Roi, nous présentions en offrande au Seigneur le pain et le vin, fruits de la terre et du travail des hommes. Comme le fit jadis Sainte Faustine quand elle prononça ses vœux et finit fs pour devenir religieuse, nous osions « poser notre cœur sur la patène où repose ton cœur, Jésus ». Dans le même temps, Mme Véronique Zylinski décédait subitement, donnant l'exemple d'une offrande pa faite agréée par le Seigneur. Ne se penchait-Il pas alors vers son humble servante pour l'emmener avec Lui dans la maison du Père ?

« Mędrzy świata, monarchowie, gdzie spiesznie dążycie ? »

M. l'abbé Daniel, au début de la messe de funérailles en la chapelle polonaise du Sacré-Coeur de Harnes, le jeudi 7 janvier 2016, a évoqué, en quelques mots, la vie de sa maman. « Comme de nombreux jeunes, elle fut marquée par la dure réalité de la guerre, et, à son terme, elle fit la connaissance du p. pa, Henri Zylinski ; et de leur union, le 13 octobre 1945, naquirent par la suite cinq et fants, dont François qui décédera en bas-âge. Sept petits-et fants et dix arrière-petits-et fants viendront embellir la famille. Comme de nombreuses familles, Maman a connu les joies et les peines des familles de mineurs de notre région, avec ses doutes et ses e. pérances, en particulier c. près le grave accident du p. pa au début des années soixante. Mais ce qui faisait sa force au sein des épreuves, c'était sa foi qu'elle a reçue du Seigneur par le biais de ses parents. Après avoir célébré leurs Noces d'Or, en octobre 1995, et le décès du P. pa le 21 janvier 1996, elle est venue habiter avec moi, au presbytère de Liévin, et ce pendant 13 ans, puis celui de Harnes, sa ville natale, pendant 7 ans, où elle n'a cessé de s'engager discrètement dans la vie paroissiale, tant au niveau associat f que familial et social. Douce et toi jours souriante, courageuse et battante, elle était mon bras-droit au presbytère, me su. p. pléant en mon absence pour les besoins de la paroisse. Et elle nous a quittés discrètement, comme elle a vécu, à l'aube de ses quatre-vingt-onze ans. Unis ai jourd' hui à la douleur de toute la famille, nous nous unissons à toute l'Église qui, en ce temps de Noël, nous invite à tourner notre regard vers l'ei fant de la crèche, l'Emmanuel venu parmi nous, non pour condamner le monde, mais pour le sauver de l'em. prise du mal et de la mort. Aussi, au début de cette célébration, co. fions humblement l'âme de ma maman à la Lumière éternelle du Père et à sa Divine Miséricorde. »

« Dieu est amour, Dieu est Lumière, Dieu notre Père »

M. l'Abbé Daniel a ensuite procédé au rite de la Lumière : « Au jour de son b. ptême, Maman Véronique a reçu la Lumière, et cette Lumière était celle du Christ ressuscité. Ai jourd' hui, que cette même Lumière brille à ses côtés comme le témoin de la Vie, de la Vie au-delà de la mort, comme le témoin de notre vive e. pérance. Par le Christ, notre Seigneur. »

« Wielokrotnie przemawiał niegdyś Bóg do Ojców przez Proroków, a w tych ostatecznych dniach, przemawiał do nas przez Syna »

La messe de funérailles religieuse de Mme Véronique s'est poursuivie par la Liturgie de la Parole, avec un extrait de la première lettre aux Thessaloniens (1 Thes 4, 13-14.17d-18), et un extrait de l'Évangile selon saint Jean (Jn 3,16-17).

Nous, prêtres, nous disons qu'une maman de prêtre est maman de tous les prêtres

Monseigneur Krystian Gawron, Vice-Recteur de la Mission Catholique Polonaise en France et représentant du père Bogdan

Brzys, nouveau Recteur – retenu à Lourdes pour les besoins de la Mission, a prononcé l'homélie suivante :

« Tak b. owiem Bóg umi. orwał świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, a ty ka. zy, kto w Niego wierzy, nie zginął ale miał życie wieczne. (Jn 3,16-17). Dieu a tant aimé le monde qu'Il a donné son Fils unique. Dieu a env. yé son Fils dans le monde pour que, par Lui, le monde soit sauvé. »

Chers Daniel, amis et co. frères, la personne la plus importante parmi nous, c'est Jésus ressuscité comme le cierge pascal, discrètement, nous le re. t. pelle. Et c'est vers Lui que nous tournons notre attention, nos cœurs et nos prières, vers Jésus, env. yé par le Père pour sauver le monde, pour sauver aussi Véronique. Tu es là : « Je suis avec vous tous les jours, et cela jusqu'à la fin des temps ». Nous sommes dans le silence ; que Lui touche ton cœur ! Moi, je ne suis qu'une voix, c'est Lui qui est le Verbe.

« Je ne suis pas venu pour te déchirer ; je suis venu pour te construire, pour que le monde, pour que toi-même, ayez la Vie, oui, la Vie en plénitude. » Ce que Jésus déchire, c'est le tombeau. Il man feste la victoire sur la mort. Et combien vraies sont ces paroles de St. Paul aux Thessaloniens :

« Nous ne voulons pas vous laisser dans l'ignorance au si jet de ceux qui se sont endormis dans la mort ; il ne faut pas que vous scyez abattus comme les autres, qui n'ont pas d'e. pérance. Jésus, nous le croyons, est mort et ressuscité ; de même, nous le croyons, ceux qui se sont endormis, Dieu, à cause de Jésus, les emmènera avec son Fils. »

« Nous rendons grâce à Dieu pour cette perle de la Mission Catholique Polonaise en la personne de Véronique Zylinski »

C'est pour cela, qu'à l'enterrement de notre sœur Véronique – et nous, prêtres, nous disons qu'une maman de prêtre est maman de tous les prêtres – en entourant le cercueil de notre maman, nous ne sommes pas abattus, nous célébrons l'Eucharistie, l'Action de grâce pour Jésus, pour Sa Présence parmi nous, pour Sa Résurrection qui est venue déchirer le tombeau et sauver l'homme, sauver Véronique aussi, lui accorder dans la maison de son Père une demeure éternelle. Nous rendons grâce à Dieu pour cette perle de la Mission Catholique Polonaise en la personne de Véronique Zylinski, pour sa fidélité aux promesses du b. ptême, son attachement à l'Église, à notre Mission, à la Pastorale, mais elle est – combien de près – par son fils, ici, parmi vous. Elle ne laissait jamais tomber le ch. pelet. Avec la Vierge Marie, comme au cénacle, elle, mère de prêtre, avec son fils, rendait tout dans le cœur immaculé de Marie, Lui demandant son intercession. Ah ! La chaleur du cœur de Marie, la chaleur du cœur d'une maman de prêtre dont vous avez fait l'expérience de puis tant d'années !

Je viens rendre présent parmi nous le Recteur de la Mission catholique polonaise en France, le Père Bogusław Brzys qui, ai jourd' hui même, prie pour Véronique à la grotte de Massabielle à Lourdes. Que la Vierge Marie, discrète, celle qui est toute- puissante par les su. p. plications intercède et accom. pagne nos prières !

Jésus l'a convoquée dans la Maison de son Père le Jour des Trois Rois. Oui, Véronique a suivi sa vocation chrétienne d'une façon royale en accueillant les et fants, en se donnant intégralement, entièrement, à leur éducation. Accueillie dans la Maison du Père un Jour des Trois Rois !

Elle sera toi jours présente dans la paroisse de Harnes, dans votre communauté. D'en haut, elle intercèdera pour chacune et chacun d'entre vous parce qu'une maman n'oublie jamais ses et fants, elle les aime toi jours. Si elle les aime sur la terre, où il y a tant d'im. pe. ctions, elle les aime d'autant plus pa, faitement qu'elle se trouve là où il n'y a pas de so. ffrance, dans la Maison du Père.

Je crois, oui, comme toi, en l'Église une – celle qui est sur la terre et celle qui est dans les cieux. Nous ne sommes pas sc. parés, nous sommes unis en cette communication dans l'Amour et dans l'adoration de notre Sauveur Jésus ressuscité.

Ai jourd' hui, nous avons l'eucharistie, l'action de grâce pour sa persé-

vérance dans la foi, pour sa fidélité aux promesses du baptême, pour son dévouement à la France, à la Pologne et à ce milieu, à Harnes, en particulier à tous les prêtres.

Que la Vierge Marie, qu'elle aimait tellement, l'ait avec Elle, du matin jusqu'au soir, chaque nuit en mains. Qu'elle prie pour nous, que nous soyons dignes d'elle, fidèles à l'Église, fidèles au Ressuscité. Amen. »

« Dès la première rencontre, je l'ai appelée « Mamuska »

Monseigneur Stanisław JEŻ est intervenu à son tour pour évoquer Mme Véronique Zylinski :

« Les premiers chrétiens avaient le « Dies Natalis », « le jour de la naissance pour le Ciel. » Quand notre Père, au jour d'hui Saint Jean-Paul II est décédé, on a dit : « Il est parti à la maison du Père. »

« Cher Père Daniel, avec mes cor frères dans le sacerdoce, mes chers amis, j'ai fait la connaissance avec la Maman de Daniel, il y a trente ans. Dès la première rencontre, je l'ai appelée « Mamuska » - vous savez que c'est le synonyme de la bonté, de la tendresse, de l'accueil, de l'hospitalité. Et c'était ainsi car elle aimait recevoir toi jours très cordialement. Elle appartenait à cette génération de parents qui concevaient la famille comme l'Église domestique, l'Église du foyer, l'Église en miniature.

Je suis persuadé, mon cher Père Daniel, que le premier signe qu'elle t'a fait, était le signe de la croix sur ton front, que la première prière qu'elle t'a prise, c'était sûrement le « Je Vous salue Marie. » Plus tard, elle est de la génération des parents croyant et pratiquant avec leurs enfants qu'ils élevaient en hommes grâce à leur travail, un dur travail, pas seulement pour ce qui est nécessaire pour vivre, mais pour l'éducation et surtout l'éducation religieuse.

Elle t'a accompagné pour te faciliter la tâche dans la pastorale. Quand je téléphonais, c'est elle qui répondait au téléphone. C'était une secrétaire qui savait toi jours où se trouve son fils qui était occupé ou préoccupé par d'autres tâches. Elle répondait et souvent elle conversait et donnait des nouvelles pas seulement de notre communauté, mais aussi de ce qui se passe autour.

Elle est partie à la maison du Père. C'est son « Dies Natalis », le jour de la naissance pour le Ciel. Et cette belle et formidable dimension du christianisme, la Communion des Saints, nous rappelle qu'elle va intercéder pour nous, pour toi, au près du Bon Dieu, avec son mari Henri, et aussi pour de nouvelles vocations dans la Communauté polonaise ».

« Przybądźcie z nieba na głos naszych modlitw, »

Le célébrant, M. l'Abbé Daniel, a ensuite chanté l'Absout :

« Autrefois l'eau du baptême a coulé sur le corps de la maman, et elle est devenue enfant de Dieu. Au jour d'hui, nous l'aspergerons une fois encore de cette eau, et nous l'encenserons en signe de respect dans l'espérance de la Résurrection et de la Vie Éternelle. ....

Dieu, Père infiniment bon, fort fie notre foi et notre espérance, exauce aussi les prières que nous Te présentons pour notre maman que Tu as appelée au près de Toi et dont Tu sais tout le labeur et le travail accomplis sur cette terre. Daigne agréer ce qui fut honnête dans sa vie, pardonne-lui toutes ses faiblesses et que témoigne en sa faveur tout ce qu'elle a fait de bien.

Przez Jezusa Chrystusa, Syna Twojego, + który także umarł i zmartwychwstał, + a teraz z Tobą i z Duchem Świętym żyje i króluje, Bóg przez wszystkie wieki wieków. Amen. »

Salve Regina...

A l'occasion de la procession de l'Offrande, M. l'Abbé Daniel a tenu à remercier les nombreuses personnes venues lui témoigner leur sympathie :

« Toutes les grâces, en premier celle de la Vie Éternelle, nous les avons reçues par la mort du Christ sur la croix ; c'est pourquoi maintenant, en signe de notre reconnaissance, nous allons honorer le crucifix : c'est la procession de l'Offrande qui tient lieu de condoléances pour la famille. L'offrande collectée lors de cette procession est destinée à la célébration de messes pour la maman.

Au nom de la famille, je remercie toutes celles et ceux qui ont daigné au jour d'hui prendre part à cette messe célébrée pour le repos de l'âme de Maman Véronique Zylinski. Merci au Père Recteur émérite, Mgr Stanislas Jeż pour sa présence et ses paroles de réconfort adressées au terme de cette célébration. En effet, la maman faisait toi jours la croix sur le pain, quotidiennement. Merci à Mgr. Krystian Gawron, vice-recteur de la Mission Catholique polonaise en France, et représentant également au jour d'hui le nouveau recteur de la Mission, le Père Bogusław Brzyś retenu à Lourdes. Merci pour sa présence, ses paroles d'homélie venues du cœur, merci de tout cœur. Merci à tous les prêtres ici présents, au Père Georges venu d'Alsace, au Père Joseph venu de Paris, au père Joseph venu de Stella. A tous les prêtres ici présents du diocèse, et des paroisses polonaises du Nord-Pas-de-Calais. Merci aux sœurs de la congrégation de la Sainte-Famille de Nazareth venus de Paris, aux sœurs de la congrégation du Sacré-Cœur de Fouquières et à toutes les sœurs ici présentes. Merci aux membres de l'Union Nationale des Associations catholiques polonaises en France, aux représentants des associations locales et religieuses de Harnes, Billy-Montigny et des environs, aux membres de la chorale de Tradition et Avenir - je pense particulièrement à sa chef de chœur, Mariane qui, ce matin, a accompagné son frère, âgé de soixante et un ans, à sa dernière demeure. Merci à nos organistes, Raymond et Richard ici présents, au service liturgique de la paroisse, aux enfants de chœur. Merci aux représentants de la municipalité de Harnes, Théroouanne et environs. Merci à vous tous, chers paroissiens, amis venus de loin ou de près partager notre peine et notre douleur. Merci à tous ceux qui n'ont pas pu se joindre physiquement à cette célébration, mais se sont joints en pensées et en prières. Du fond du cœur, nous, la famille, nous vous sommes tous reconnaissants. Après la mort du papa, le Seigneur m'a donné la grâce d'avoir la maman au près de moi pendant vingt ans. C'était une maman formidable, comme beaucoup de mamans que nous connaissons. Discrète et simple, courageuse et battante, elle était de tous nos pèlerinages, et le dernier encore, celui de Fatima. Elle se préparait pour le prochain de Lourdes, au mois de mai, mais le Seigneur en a décidé autrement. Elle ne se laissait jamais abattre. Si je suis au jour d'hui parmi vous, c'est grâce à sa foi et à ses prières. Avant que la Maman ne quitte cette église, qu'elle a fréquentée tout au long de sa vie, je tenais à lui dire un très grand merci au nom de tous ses enfants, petits-enfants et arrière-petits-enfants pour tout l'amour qu'elle a su mettre en notre cœur et pour son exemple de foi. Que notre Mère du Ciel, qu'elle a tant priée tout au long de sa vie, la conduise maintenant aux portes de l'éternité. »

suite à la page 18

Dies Natalis pour Madame Véronique Zylinski

suite page 17

Quelques pensées, en guise d'éloge final.

Ubis est, mors, victoria?

« La vie longue et pieuse de Mme Véronique Zylinski n'est-elle pas comparable à celle de Yolande de Montferly abbesse du Petit Clerveaux à Metz ? Il nous revient en mémoire ces quelques lignes extraites de son oraison funèbre prononcée par Bossuet : « Dès ses années les tendres jusqu'à l'extrémité de sa vie quelle a finie en Jésus-Christ à près un grand âge, la crainte de Dieu a été son guide, la prière son occupation, la pénitence son exercice, la charité sa pratique la plus ordinaire, le ciel tout son amour et son espérance (...) Mais quand je considère quatre-vingt-dix ans si soigneusement ménagés, quand je regarde des années si pleines et si bien marquées par les bonnes œuvres, quand je vois, dans une vie si réglée, tant de jours, tant d'heures, et tant de moments comptés et alloués pour l'éternité, c'est là que je ne puis empêcher de dire : ô temps utilement employé, ô vieillesse vraiment précieuse ! « *Ubis est, mors, victoria?* » « Ô mort, où est ta victoire ? » (Bossuet, « Oraisons funèbres »)

Jako wdzięczna jutrzienka świeci.

Pani Véronique Zylinski miała wiele cnót i zalet. Była perłą Polski i Mi. jej Katolickiej. Ale nie jbardziu: w panią była Mamą, Mamą Księdza

Daniela, a więc wszystkich księży, naszą Mamą, gościnną i pełną czułości: «Mamuska». Jej śmierć dotknęła nas wszystkich boleśnie. Niezmierny jest nasz żal: nam wszystkim. Jej brak, brak Mamy, siostry i przez chrzest święty, córki bo jest córką Kościoła.

Jan Kochanowski, poeta renesansu pisze w „Trenach” te wiersze, po śmierci córeczki, która nastąpiła w roku 1579, i razem z nim, możemy powiedzieć:

„Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim,

(...) tym zniknięciem swoi

Pełno nas, a jakoby nikogo nie było:

Jedną maluczką duszą tak wiele ubyło.” (Tren VIII)

Głęboko zasmuceni, jak on, zwróćmy się do Boga prosząc o pocieszenie:

„Wielkie przed Tobą są występy moje,

Lecz miłosierdzie Twoje

Przewyższa wszystkie złości:

Użyj dziś, Panie, nade mną litości” (Tren XVII)

W końcu, prosba zostanie spełniona i Bóg zesła pocieszający sen:

„Ale między anioły i duchy wiecznymi

Jako wdzięczna jutrzienka świeci, a (...) się modli, jako to umiała

Z wami będąc, (...)” (Tren XIX albo Sen). □

Pour le PZK, Liliane et Jean-Louis Fovet-Stefańczyk

Photos : Marie-Antoinette Liégeois

Obraz św. Jana Pawła II w Audun-le-Tiche

17 stycznia w Parafii św. Franciszka w Audun-le-Tiche proboszcz tutejszej Wspólnoty ks. Stéphane Kamm dokonał poświęcenia obrazu świętego Jana Pawła II.

Obraz ten, ufundowany i ofiarowany przez Wspólnotę Polską z Audun-le-Tiche, został zamówiony w Krakowie, za pośrednictwem ks. Mariusza Zygałdy, pracującego w tamtejszej parafii Najświętszej Marii Panny.

Po wspaniałej, uroczystej Mszy św. niedzielnej, panie z naszej

Wspólnoty zaprosiły wszystkich wiernych obecnych w kościele na przygotowane przez nie kanapki, ciasta i kawę.

Radosne to spotkanie przebiegło w prawdziwie miłej i serdecznej atmosferze. □

Danuta Lusatti Nawrocka

Fot. M. Kubiak

Oplatek w Mondeville

Franciszek Ćwik

Tak samo jak w latach ubiegłych, Polonia w Normandii: potkała się na tradycyjnym Oplatku w gościnną salę parafialną kościoła Sainte Marie Madeleine Postele.

Zebrańców powitał przewodniczący Rady Duszpasterskiej, Zbigniew Banasiak, przypominając polską tradycję łamania się oplatkiem, symbolem pokoju i pojednania.

Oplatki poświęcił proboszcz Jerzy Gubernat w towarzystwie dziekana ks. Marka Rojka. Składano sobie najlepsze życzenia noworoczne. Po czym, zaproszono zebranych na aperitif i obiad, którego głównym danem był polski bigos. Śpiewano kolędy. Nie obyło się bez tańców. □

Fot. N. Lebrethon

Fot. Z. Adamek

Oplatkowe spotkanie z Radiem Maryja

10 stycznia 2016 to dla nas ważny dzień, bo to kolejna miesięcznica „smoleńska”, ale i nasze oplatkowe spotkanie z Radiem Maryja.

Początek to Msza św. w intencji Ojczyzny, i za ofiar katastrofy smoleńskiej a także w intencji Radia Maryja i TV Trwam. Eucharystia ta została odprawiona o godz. 11-tej w kościele polskim Wniebowzięcia NMP, a przewodniczył jej ks. inf. Stanisław Jeż w asyście ks. proboszcza Wacława Szuberta i naszego gościa z Radia Maryja redemptorysty ojca Jana Króla. W Mszy uczestniczył poseł PiS pan Andrzej Jaworski i konsul RP w Paryżu pan Mariusz Michalak z rodziną. Piękną homilię nawiązującą do niedzieli Chrztu Pańskiego, a także Radia Maryja i katastrofy smoleńskiej wygłosił o. Jan Król. Uroczystości towarzyszył śpiewem chór Piast i poczty sztandarowe polonijnych stowarzyszeń. Eucharystię zakończyło odśpiewanie „Boże coś

posiłku i po jego zakończeniu śpiewaliśmy kolędy. Była również ożywiona dyskusja na temat obecnej sytuacji w Polsce, zabrał w niej głos i nasz gość o. Jan Król a także pan poseł Andrzej Jaworski (który przekonywał, że obecny rząd nie wycofa się z obiecanych reform). Odśpiewany został również hymn Polski.

Spotkanie zakończyło się udzieleniem wypowiedzi dla Radia Maryja i odśpiewaniem „sto lat” dla ojca Króla. Całe spotkanie przebiegało w serdecznej, rodzinnej atmosferze, a wychodzący goście dziękowali organizatorom (Obrońcom Krzyża i Stowarzyszeniu Kombatantów – koło Paryż) za tak udane spotkanie i pytali... kiedy zorganizujemy następne.

Fot. Z. Adamek

Polskę” (nareszcie z czystym sumieniem możemy śpiewać... „pobógostaw Panie”).

Po zakończeniu Mszy św. przenieśliśmy się - na oplatkowe spotkanie z Radiem Maryja - do Domu Kombatanta, przy ulicy Legendre.

Tu rozpoczęliśmy je modlitwą, którą poprowadził ks. inf. Stanisław Jeż, i podzieleniem się opłatkiem przy składaniu sobie życzeń. Następnie zasiedliśmy do obiadu, przygotowanego przez członkinie paryskiego Stowarzyszenie Obrońców Krzyża. W przerwach między

W imieniu organizatorów serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania naszego „opłatka” i wszystkim jego uczestnikom. Wszystkim zainteresowanym przypomnam, że nasza kolejna Msza św. „smoleńska” - w intencji Ojczyzny, zostanie odprawiona 10 lutego (środa) o godz. 18.30 w paryskim kościele polskim Wniebowzięcia NMP. □

W imieniu Stow. Obrońców Krzyża
Maria Jolanta Dzwigata

Fot. Z. Adamek

Kongres Młodzieży Polonijnej

ks. bp Wiesław Lechowicz

Światowe Dni Młodzieży kierują wzrok duszpasterzy polskich emigrantów na tych, od których zależy przyszłość Kościoła i ewangelizacji.

Dłatego Komisja Konferencji Episkopatu Polski ds. Polonii Polaków za Granicą, Komisja KEP ds. Misji i Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie wraz z Katolickim Stowarzyszeniem Młodzieży organizują w Warszawie Światowy Kongres Młodzieży Polonijnej, który rozpocznie się wieczorem w niedzielę 17 lipca, a zakończy w środę 20 lipca.

Młodzież uczestnicząca w tym spotkaniu stanowić będzie od 20-31 lipca 2016 r. jedną grupę w ramach ŚDM. Po Kongresie grupa włączy się w diecezjalny etap ŚDM w archidiecezji warszawskiej, po czym uda się do Krakowa. Istnieje możliwość dotarcia się do swojej grupy – z miejsca pochodzenia, w takim przypadku proszę poinformować o tym organizatorów. Do udziału w Kongresie zapraszamy ok. 350 przedstawicieli duszpasterstwa młodzieży z całego świata. Wielka Brytania – ok. 50 osób, Niemcy – ok. 50 osób, Francja – ok. 50 osób, pozostałe kraje Europy – ok. 50 osób, Europa wschodnia – 100 osób, pozostałe kontynenty – 50 osób.

Miejscem Kongresu będzie Dom Rekolekcyjno-Formacyjny przy Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W czasie pobytu w Warszawie młodzież zamieszka u rodzin z pobliskich parafii. Proszę o rozeznanie, kto mógłby wziąć udział

w Kongresie Polonijnym, jako przedstawiciel waszego duszpasterstwa młodzieży. Delegację, która nie powinna przekraczać 3 osób powinny stanowić osoby w wieku od 18 do 35 lat, które są już zaangażowane lub mogą się w przyszłości zaangażować w duszpasterstwo młodzieży. Zgłoszenia delegatów na Kongres (mniejsze ośrodki – jedna osoba, większe – dwie lub trzy osoby) proszę przesyłać na adres biura Kongresu w terminie do końca lutego, po wcześniejszym poinformowaniu rektora Polskiej Misji Katolickiej lub koordynatora duszpasterstwa polskojęzycznego w danym kraju.

Biuro Kongresu

ul. Miodowa 17/19 00 – 246 Warszawa
 czynne od pn. do pt. w godz. 8:00 – 16:00
 T. 0048 /68 453 92 73; tel. kom.: 0048 603 969 661.
 E-mail: kongresmlodziezy@gmail.com

Koszty związane z pobytem na Kongresie pokrywają jego organizatorzy, natomiast koszty podróży uczestnicy lub ośrodek, który reprezentują. Do uregulowania przez uczestników Kongresu zostanie pakiet przewidziany na ŚDM (począwszy od etapu diecezjalnego). □

UCZĘ JĘZYKÓW:

- francuskiego, - angielskiego, - polskiego; dorosłych i dzieci.
T. 06 69 67 38 58.

Płynna znajomość języka francuskiego.

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej. Edyta
 T. 06 22 72 26 68; e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
 tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

WSPARCIE

okołoporodowe, laktacyjne;
 PRZYGOTOWANIE
 do porodu i rodzicielstwa.

E-mail: akademiaprzyszlegorodzica@gmail.com;
 Tel. 06 42 46 70 59.

Grupy rodzinne Al-Anon
 Nadzieja dla krewnych
 i przyjaciół alkoholików

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
 Tel: 06 26 45 56 46

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem. **Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20** (w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

Rozliczenia księgowe.

06 62 90 02 39

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
 przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
 Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
 (tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
 Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
 Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

- **NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.**

T. 06 98 42 59 75

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mitingów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00: 3, rue Rampal (kod: 9172),
 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30: 18, rue Claude Lorrain;
 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30: 20, rue Legendre (2 piętro),
 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30, 11, Ville St-Jacques (kod: 0911),
 75014 Paris, M° Saint-Jacques.

GŁOS
KATOLICKI
 VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

TVP INFO ponownie dla Polonii i Polaków za granicą

Z myślą o Polonii i Polakach przebywających za granicą, Telewizja Polska 22 stycznia odkoduje sygnał TVP INFO na satelicie Hot Bird – to jedna z pierwszych kluczowych decyzji nowego Zarządu Spółki, na wniosek prezesa Jacka Kurskiego. To ważna zmiana dla widzów, którzy ponownie będą mieli możliwość odbioru TVP INFO m.in. w Europie, Afryce Północnej i części Azji.

Od 7 stycznia 2016 roku sygnał TVP INFO był ograniczony tylko do terytorium Polski. Decyzją nowego Zarządu TVP S.A. od 22 stycznia br. nastąpią ważne zmiany dla widzów za granicą – sygnał kanału informacyjnego TVP INFO ponownie będzie dostępny z transpondera nr 11 satelity Eutelsat Hot Bird 13C (13,0°E) o częstotliwości 10,719 GHz, pol. V, SR: 27500, FEC: 5/6; DVB-S. Niezmiennie odbiór TVP INFO możliwy jest także na terenie Polski w naziemnej tele-

wizji cyfrowej (DVB-T) lub u operatorów kablowych i satelitarnych.

TVP INFO to najbardziej aktualne informacje o Polsce i świecie. Widzowie mają dostęp do różnorodnej oferty polskiego kanału informacyjnego m.in. w serwisach informacyjnych, publicystyce politycznej i społecznej oraz w programach interwencyjnych. Dodatkowo, TVP INFO dzięki aplikacji TVP Stream, można oglądać na urządzeniach mobilnych (telefony komórkowe i tablety). Aplikacja jest dostępna nieodpłatnie. □

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI -
OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

TRANSPORT - AUTOLAWETA
NA TERENIE CAŁEJ RANCJI.
- PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU
Tel. 06 30 40 49 49 (Jarek)

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY
91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Perele
RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Współpracujemy z więźźoziołią mutuueles.
Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Konkurs Roku Bożego Miłosierdzia

Dorośli od 18-go roku życia

Ojciec Św. Franciszek ogłosił «Rok Jubileuszowy Bożego Miłosierdzia». PMK we Francji zaprasza dorosłych do udziału w Konkursie ze znajomości encykliki «Dives in Misericordia» (Bogaty w Miłosierdzie) Św. Jana Pawła II oraz «Uczynków miłosiernych co do duszy i co do ciała». Udział w Konkursie jest otwarty dla wszystkich Polskich Ośrodków Duszpasterskich. Będzie przebiegał dwustopniowo: na szczeblu regionalnym – po wiosennych zebraniach dekanalnych w poszczególnych regionach zostanie przeprowadzony pierwszy etap metodą quizu: spośród 4 możliwości należy zakreślić odpowiedzi właściwe. Uczestnicy na szczeblu regionalnym, którzy osiągną przynajmniej 50% dobrych odpowiedzi, kwalifikują

się do finału, który odbędzie się podczas 142 Pielgrzymki do Lourdes: w sobotę 7-go maja 2016. Finał Konkursu zostanie przeprowadzony także metodą quizu.

I nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Ziemi Św. w 2017 r.

II nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Rzymu jesienią 2016

III nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Lourdes w roku 2017

Zgłoszenia udziału w konkursie prosimy kierować na adres:

Ks. dr Krystian Gawron, Polskie Seminarium w Paryżu, 11, rue Jules Guesde 92-130 ISSY LES MOULINEAUX. Tel.: 01 46 45 79 79 lub e-mail: sempol.paris@gmail.com □

ks. prał. Krystian Gawron
wicerekktor PMK we Francji

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hébdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 6 (2621): 7. 2. 2016

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonament): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 27.1.2016

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej, 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

8 - 14 lutego 2016

PONIEDZIAŁEK 8 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11³⁰ Felieton 11⁴⁰ Adoracja w Kalkucie 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Sól ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Dokument 15⁰⁰ Dokument 15³⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Świętej 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Święty na każdy dzień 17³⁰ Spotkanie Rodziny RM 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WTOREK 9 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 9⁵⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Świętej 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Wagon wspomnień 13⁵⁰ Dokument 13⁵⁵ Święty na każdy dzień 14⁰⁰ Dokument 14⁵⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dokument 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Święty na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

ŚRODA POPIELCOWA 10 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Reportaż 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁰ Święty na każdy dzień 10⁰⁰ Audjencja Generalna 11¹⁰ Dokument

11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert pasyjny 13³⁰ Dokument 13⁵⁵ Święty na każdy dzień 14⁰⁰ Ocalenie – film 15²⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dokument 17⁰⁰ Uroczystości Środy Popielcowej 19⁰⁰ Msza Św. za Ofiary katastrofy smoleńskiej 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK 11 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Święty na każdy dzień 8⁵⁰ Reportaż 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dokument 11⁴⁰ Felieton 11⁵⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Reportaż 13⁴⁵ Film 15²⁰ Dla dzieci 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Program rozrywkowy 16³⁵ Koncert 17²⁵ Przegląd Źródła 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Moja katolicka rodzina 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

PIĄTEK 12 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Moja katolicka rodzina 9¹⁰ Program rozrywkowy 9³⁵ Święty na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Głos Polski 11³⁵ Tak Go pamiętam 11⁵⁰ Dokument 11⁵⁵ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 13³⁵ Święty na każdy dzień 13⁴⁰ Reportaż 14⁰⁰ Król Dawid – serial 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰

Siódmy sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

SOBOTA 13 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Telewizyjny Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Święty na każdy dzień 10³⁵ Polski Punkt Widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Święty na każdy dzień 13⁵⁰ Dokument 15³⁰ Podróż do Domu Ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17¹⁵ Podróż apostołska Ojca św. Franciszka do Meksyku 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Przegląd Niedzieli 18³⁰ Podróż apostołska Ojca św. Franciszka do Meksyku 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA 14 LUTEGO

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Święty na każdy dzień 9³⁰ Msza Święta 10³⁰ Przegląd Niedzieli 10³⁵ Dokument 11³⁵ Reportaż 11⁵⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Sól ziemi 15¹⁰ Reportaż 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Józef z Egiptu – serial. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

8 - 14 lutego 2016

PONIEDZIAŁEK

8 LUTEGO

6¹⁵ Racja stanu 6⁴⁵ Nad Niemnem – magazyn 7⁰⁵ Przygody Smoka Pola 7²⁵ Sześć milionów sekund – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Nie ma jak Polska 11³⁵ Tygodnik.pl – magazyn 12²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁵ Królowa i Szekspir – spektakl teatralny 16²⁵ Cappuccino z książką 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ O mnie się nie martw – serial 21⁴⁵ Program rozrywkowy 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Program publicystyczny 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Sześć milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

9 LUTEGO

7⁰⁰ Cafe Historia – publicystyka 7²⁵ Tylko Kaśka – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Ratownicy – serial 14²⁰ Program publicystyczny 15¹⁵ Felieton 15²⁵ Astronarium – magazyn 16⁰⁰ Niedziela z... 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Szlakiem miejsc niezwykłych – reportaż 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁰ Nożem i widelcem 18⁰⁵ Alchemia zdrowia i urody – magazyn 18²⁵ Naszaarmia.pl 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁰ Polska z Miodkiem – felieton 21⁴⁵ Program rozrywkowy 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Program publicystyczny 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Tylko Kaśka – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA POPIELCOWA 10 LUTEGO

7⁰⁰ Reformacja na Pomorzu – reportaż 7²⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial

13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14²⁵ Program publicystyczny 15³⁰ Jak to działa – magazyn 16⁰⁰ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁵ Program rozrywkowy 17⁵⁵ Okrasa tamie przepisy – magazyn 18²⁵ Studio Wschód – publicystyka 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁴⁵ Program rozrywkowy 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Prostu 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Szaleństwo Majki Skowron – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK

11 LUTEGO

7⁰⁵ Flesz historii – reportaż 7²⁵ Dom na głowie – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka – magazyn 15³⁵ Prostu 16³⁵ Do zobaczenia w Krakowie – reportaż 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Makłowicz w podróży – magazyn 18²⁵ Saga rodów – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Ferie w Polsce – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁵ Determinator – serial 21⁴⁵ Program rozrywkowy 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Złoty pociąg – dokument 0³⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Dom na głowie – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK

12 LUTEGO

6⁵⁵ Reportaż polonijny 7³⁰ Między nami bocianami – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Determinator – serial 15²⁰ Złoty pociąg – dokument 16²⁰ Nie ma jak Polska 16⁵⁰ Kłopoty Pogodziaków – magazyn 17⁰⁵ Podwodne ABC – magazyn 17¹⁰ Ferie w Polsce – magazyn 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Sztuka życia 18²⁵ Reportaż polonijny 18⁵⁵ Na sygnale – serial

19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Program rozrywkowy 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia – magazyn 23⁴⁰ Zdaniem obrony – serial 1¹⁵ Między nami bocianami – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA

13 LUTEGO

7³⁰ Pytanie na śniadanie 11²⁰ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia – magazyn 12⁵⁰ Ferie w Polsce – magazyn 13¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Nasi w Hollywood – dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Tygodnik.pl – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Ratownicy – serial 21⁴⁰ Benek – film 23²⁵ Gwiazdzbior 23⁵⁵ Myśliwiec pl 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA

14 LUTEGO

7³⁰ Koncert 8²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 8³⁰ Astronarium – magazyn 9⁰⁰ Kłopoty Pogodziaków – magazyn 9¹⁵ Podwodne ABC – magazyn 9³⁰ Przygody Smoka Pola 9⁵⁰ Ziarno – magazyn 10²⁰ Zmiennicy – serial 11²⁰ Gwiazdzbior 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 12⁵⁵ Czekamy na Świątowe Dni Młodzieży 13⁰⁰ Msza Święta – Sanktuarium św. Walentego w Bieruniu 14²⁵ Koncert 15²⁵ Okrasa tamie przepisy – magazyn 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody – magazyn 16⁰⁵ Myśliwiec pl 16²⁵ Program rozrywkowy 16⁵⁵ Dzika Polska – serial 17²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Racja stanu 19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Siła wyższa – serial 21⁴⁰ Najwesełszy człowiek – spektakl teatralny 23⁰⁵ Magia serc – recital 23⁵⁵ Racja stanu 0²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0³⁵ M jak miłość – serial 1²⁵ Przygody Smoka Pola 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Zaczyna się okres zimowych ferii...

WAKACJE I WEEKENDY NAD MORZEM

Siostry Miłosierdzia z Domu św. Kazimierza w Paryżu zapraszają rodziny, małe grupy, osoby indywidualne nad morze, do kurortu Fort - Mahon - Plage, aby tu, w naszej rezydencji **Villa Sainte Marie des Dunes** spędzić radośnie wakacje i weekendy. Do Państwa dyspozycji mamy pokoje indywidualne i rodzinne.

INFORMACJE I REZERWACJA: tel. (+33) 01 45 83 55 26 lub 06 37 30 43 37; e-mail: saintcasimir119@yahoo.fr
<http://www.saintcasimir.net>; adres: Villa Sainte Marie des Dunes - 77, rue Gounod, 80120 Fort-Mahon-Plage

2 godziny od Paryża
Samochodem lub pociągiem
z Garde du Nord do miasteczka Rue
następnie autobusem do Fort-Mahon